

HE 161/2005 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2005 TOISEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen toiseksi lisätaloussarvioksi vuodelle 2005.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2005 *toiseksi* lisätalousarvioksi.

Lisätalousarvioesityksen pohjana oleva näkemys talouskehityksestä perustuu valtiovarainministeriön kansantalousosaston syyskuun 2005 suhdanne-ennusteeseen.

Kasvu maailmantaloudessa jatkuu vahvana poikkeuksellisen nopean kasvuvuoden 2004 jälkeen. Raaka-aineiden ja erityisesti öljyn hinnan nousu kuitenkin hidastaa kasvua. Kiinassa ja Japanissa talouskasvu jatkuu ripeänä. Euroalueen talouskasvun uhkana ovat työttömyys sekä kallis öljy. Yhdysvalloissa kotitalouksien kulutus jatkuu voimakkaana. Julkisen talouden vaje on supistumassa, mutta vaihtotaseen vaje on edelleen huolestuttava.

Suomessa kokonaistuotannon kasvu jää kuluvana vuonna 2,1 prosenttiin eli heikommaksi kuin mitä arvioitiin vuoden 2005 talousarviota ja vielä kevään lisätalousarviota laadittaessa. Talouskasvua hidastivat alkukesän seisokit metsäteollisuudessa, ja kasvu perustuukin lähes kokonaan kotimaiseen kysyntään. Työttömyysaste alenee 8,2 prosenttiin, eli kehitys on hieman parempaa kuin mitä ennakoitiin syksyllä 2004. Uusia työpaikkoja on syntynyt rakentamiseen ja osa-aikaisin työsuhtein kauppaan sekä sosiaali- ja terveystalouteen. Kuluttajahintojen nousu jää 1,3 prosenttiin. Ansiotaso nousee 3,6 %.

Lisätalousarvioesityksessä tuloarvioita ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 1 304 milj. eurolla.

Verojen ja veronluonteisten tulojen arviota korotetaan nettomääräisesti 517 milj. eurolla. Toteutuneiden kertymätietojen sekä vuoden 2004 verotuksen valmistumisesta saatujen ennakkotietojen perusteella yhteisöveroa arvioidaan kertyvän aiemmin arvioitua enemmän, minkä johdosta tulo- ja varallisuusveron tuottoarviota korotetaan 249 milj. eurolla. Arvonlisäveron tuottoennustetta korotetaan 70 milj. eurolla toteutuneiden kertymätietojen perusteella. Arvonlisäveron tuottoa lisää autojen ja kestokulutushyödykkeiden kulutuksen ennustettua nopeampi kasvu. Tupakkaveron tuottoarviota korotetaan 33 milj. eurolla veropohjan säilyttyä arvioitua paremmin. Uusien henkilöautojen myynnin arvioidaan nousevan aiemmin arvioitua suuremmaksi, minkä johdosta autoveron tuottoarviota korotetaan 110 milj. eurolla. Varainsiirtoveron tuottoarviota korotetaan 111 milj. eurolla toteutuneiden kertymätietojen perusteella. Energiaverojen tuottoarviota alennetaan 77 milj. eurolla.

Arviota sekalaisista tuloista korotetaan nettomääräisesti 738 milj. eurolla. Arviota osakemyynneistä saatavista nettotuloista korotetaan 1 016 milj. eurolla 1 491 milj. euroon toteutuneiden osakemyyntien perusteella. Osuuskunta Tradeka -yhtymän valtiolle tulottamasta saneerausohjelman päättymisen jälkeisestä lisäsuorituk-

Talouden näkymät

Tuloarviot

sesta ja regressivelkapääomasta korkoineen arvioidaan kertyvän lisäystä 30,1 milj. euroa.

Muuttuneiden EY-säädösten perusteella suorien tukien EU-osuuden maksatus viivästyy kuukaudella. Tämän johdosta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta saatavat tulot supistuvat 358,8 milj. euroa, jota vastaava EU-osuus kirjataan vuoden 2006 tuloksi. Euroopan sosiaalirahastosta saatavia tuloja koskevaa arviota vähennetään 45,1 milj. eurolla. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkioita arvioidaan kertyvän 15,2 milj. euroa aiemmin budjetoitua enemmän.

Arviota valtiolle takaisin maksettavista lainoista korotetaan 42 milj. eurolla. Lisäys aiheutuu siitä, että Senaatti-kiinteistöt lyhentää talousarvionaloudesta saamaansa velkaa.

Tasapaino ja valtionvelka

Toisen lisätalousarvioesityksen tuloiksi arvioidaan nettomääräisesti 1 304 milj. euroa. Hallinnonalojen menoihin ehdotetaan nettomääräisesti 9 milj. euron vähennystä, sillä esitystä valmisteltaessa on viime vuosia aktiivisemmin etsitty kohteita, joista määrärahoja arvioidaan säästyvän. Valtionvelan korkomenot arvioidaan nettomääräisesti 114 milj. euroa aiemmin budjetoitua pienemmiksi.

Toinen lisätalousarvioesitys on 1,4 mrd. euroa ylijäämäinen, mikä selittyy erityisesti ennakoitua suuremmilla osakemyyntituloilla eli valtion osakeomistuksen vähentämisellä. Kansantalouden tilinpidon käsittein valtiontalouden ennakoidaan kuluvana vuonna olevan alijäämäinen. Alijäämän arvioidaan vastaavan noin ½ prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionvelkaa lyhennetään vuonna 2005 yhteensä 3,6 mrd. eurolla, josta ensimmäisessä lisätalousarviossa kirjattuun edellisten tilikausien kumulatiivisen ylijäämän tuloutuksen osuus on 2,7 mrd. euroa. Valtionvelan määräksi vuoden 2005 lopussa arvioidaan 60,2 mrd. euroa. Toisen lisätalousarvioesityksen velan lyhennys alentaa valtionvelan suhdetta bruttokansantuotteeseen lähes prosenttiyksiköllä, ja velka näyttää painuvan jo tänä vuonna alle 40 prosenttiin kokonaistuotannosta.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2004 Tilinpäätös	2005	2005 Hallituksen esitys	2005 Yhteensä
		Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA)		
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)				
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	36 320	38 027	-123	37 904
Valtionvelan vähentäminen (pääluokka 37)				
— Nettokuoletukset	-	2 197	1 427	3 624
— Velanhallinta	-	2 112	1 461	3 573
		85	-34	51

YLEISPERUSTELUT

Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	38 493	40 224	1 304	41 528
— Verotulot	31 191	31 379	517	31 896
— Muut tulot,	7 303	6 145	787	6 932
josta omaisuuden myyntitulot	2 134	475	1 016	1 491
— Edellisten vuosien ylijäämän käyttö	-	2 700	-	2 700
Nettolainanotto ja velanhallinta	32	-	-	-
— Nimellisarvoinen nettolainanotto	74	-	-	-
— Velanhallinta	-42	-	-	-

Lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan kehysmäärärahoihin nettomääräisesti vain noin 33 milj. euron lisäystä, vaikka esitykseen sisältyy useita kertaluontoisia kehukseen luettavia menolisäyksiä. Määräraha-arvioiden tarkentuminen useissa tapauksissa alaspäin kompensoi pitkälti ehdotettujen lisäysten vaikutuksen määrärahojen kokonaistasoon.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy uusien palkkausjärjestelmien käyttöönotto eräissä virastoissa, mistä aiheutuu kehukseen noin 3 milj. euron kustannustasokorjaus. Tämä huomioiden vaalikauden tarkistettu kehys on 28 853 milj. euroa. Kehukseen kuuluvien menojen yhteissummaksi ehdotetaan nyt esitettävä lisätalousarvioesitys mukaan lukien 28 766 milj. euroa, eli vuoden 2005 jakamattomaksi varaukseksi jää 87 milj. euroa.

Hallitus hakee eduskunnalta valtuutusta päättää sellaisista omistusjärjestelyistä, joilla luovutaan valtion omistuksesta Kapiteeli Oyj:ssä.

Omistus- ja hallintaolojen selkeyttämiseksi eduskunnalta pyydetään suostumusta kahteen kiinteistön luovutukseen. Valtiovarainministeriö oikeutettaisiin luovuttamaan vastikkeetta mutta luonnonsuojeluun liittyvin ehdoin Turun kaupungin omistukseen Ruissalon alueen lukuun ottamatta valtion omistukseen ja hallintaan jääviä puolustusvoimien ja Turun yliopiston käytössä olevia alueita. Luovutuksen ehtoihin liittyen Turun kaupunki sitoutuu noudattamaan Ruissalon alueen osalta luonnonsuojelusäädöksiä. Senaatti-kiinteistöt oikeutettaisiin luovuttamaan Helsingin yliopiston rahastoille Helsingin yliopiston päärakennuksen, kirjaston ja Fabiania -rakennuksen kiinteistöt rakennuksineen 42,0 milj. euron kauppahinnalla. Molempien luovutusten taustalla on kiistanalainen omistajuus- ja hallintatilanne, jotka kyseisillä luovutuksilla selkeytetään ja lopetetaan epäselvyyksistä aiheutuvat oikeustoimet.

Etelä-Aasian luonnonkatastrofista aiheutuneisiin menoihin ehdotetaan yhteensä noin 1,6 milj. euron määrärahalisäystä.

Ennakoitua suurempien onnettomuustutkimusmenojen rahoittamiseen ehdotetaan 0,7 milj. euron määrärahalisäystä. Rikosvahinkokorvausten rahoittamiseen ehdotetaan 2,6 milj. euron ja valtion maksettavaksi tuomittujen vahingonkorvausmenojen rahoittamiseen 1,4 milj. euron määrärahalisäystä.

Vaalikauden kehys ja jakamaton varaus

Kapiteeli Oyj:n myyntivaltuus

Valtion kiinteistöjärjestelyt

Etelä-Aasian luonnonkatastrofi
Onnettomuustutkimus ja rikosvahinkokorvaukset

Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus	Kuntien harkinnanvaraisiin rahoitusavustuksiin ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä kuntien talouden ennakoitua heikomman tilan takia. Kuntien taloutta ovat osaltaan heikentäneet kevään 2005 työtaistelut.
Puolustusvoimat	Puolustusmateriaalihankintojen tilausvaluuttoon liittyviin indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuviin menoihin ehdotetaan 10,1 milj. euron määrärahalisäystä. Lento-onnettomuudessa vaurioituneen Hornet 413 -koneen korjaamista varten ehdotetaan 15,1 milj. euroa.
EU-puheenjohtajuus	EU-puheenjohtajuuteen liittyvien henkilöstömenojen kasvun johdosta ehdotetaan 2,0 milj. euron määrärahalisäystä.
Tuottavuuden edistäminen	Tuottavuuden edistämiseen ehdotetaan 5 milj. euron määrärahalisäystä.
Ahvenanmaan tasoitusmaksu	Tuottavuutta edistävien talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon prosessien sekä järjestelmien kehittämiseen ja hankintaan ehdotetaan 12 milj. euroa ja julkishallinnon sähköisen palvelun edistämiseen 0,5 milj. euroa.
Ahvenanmaan tasoitusmaksu	Ahvenanmaan tasoitusmaksuun ehdotetaan noin 13,0 milj. euron määrärahalisäystä, josta 5,9 milj. euroa aiheutuu valtion tulojen lisääntymisestä ja 7,1 milj. euroa vuoden 2004 tasoitusmäärän vahvistamisesta.
Maksut EU:lle	Tarkentuneesta arviosta johtuen Suomen maksuosuutta EU:lle ehdotetaan pienennettäväksi 84 milj. eurolla.
Yleisurheilun MM 2005 -kilpailut	Tullilaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä yleisurheilun MM-kilpailujen turvallisuusjärjestelyistä aiheutuneisiin kustannuksiin. Kilpailun mediajärjestelyistä aiheutuneisiin kustannuksiin ehdotetaan myönnettäväksi 1,2 milj. euroa. Poliisitoimen toimintamenoihin ehdotetaan 0,2 milj. euron lisäystä yleisurheilun MM-kisoista maksettuihin erilliskorvauksiin.
Noste-ohjelma	Aikuisten koulutustason kohottamiseen suunnattuun Noste-ohjelmaan ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä. Lisäys mahdollistaa vielä noin 500 henkilön koulutuksen aloittamisen. Kokonaisuutena tavoitteena on tukea kaikkia niitä koulutussopimuksia, joista voidaan vuoden 2005 aikana sopia ohjelman toteuttajien kanssa.
Poikkeukselliset tulvat sekä vesistö-, vesihuolto- ja ympäristötyöt	Kevään 2005 poikkeuksellisen voimakkaiden tulvien aiheuttamien vahinkojen korvauksiin ehdotetaan 3,3 milj. euron määrärahalisäystä. Eräiden uusien sekä keskeneräisten vesistö-, vesihuolto- ja ympäristötyöhankkeiden nopeutettua loppuun saattamista varten ehdotetaan 11 milj. euron määrärahalisäystä.
Infrastruktuurihankkeet ja liikennepalvelut	Liikenteen määrärahoja lisätään EU:n avustustuloja vastaavasti perustienpitoon, perusradanpitoon, joukkoliikenteeseen sekä hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoimintaan yhteensä 13,2 milj. euroa. Eräiden keskeneräisten liikennehankkeiden viivästymisten ja nopeutumisten johdosta niiden määrärahatarpeita siirretään osin myöhemmille vuosille ja osin aikaistetaan kuluvalle vuodelle. Tiehankkeiden maa-alueiden hankintaan ehdotetaan hankkeiden ajoitustarkistusten johdosta 4,3 milj. euroa ja ratahankkeiden maa-alu-

eiden hankintaan 0,9 milj. euroa. Saariston yhteysalusliikenteen polttoainemenoihin ehdotetaan 0,24 milj. euron määrärahalisäystä.

Viranomaisradioverkon investointeihin ja verkkoa ylläpitävän Suomen Erillisverkot Oy:n tukemiseen ehdotetaan 5,9 milj. euroa.

Aloittavien yritysten ja kasvuyritysten perustamisen vauhdittamiseksi ehdotetaan lisättäväksi Finnvera Oyj:n erityislainojen korkotukivaltuutta 10 milj. eurolla. Tästä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja noin miljoona euroa korkotukina ja luottotappiokorvauksina seuraavan viiden vuoden aikana.

Uutta energiateknologiaa edustavien koelaitosten rakentamista varten ehdotetaan uusittavaksi vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa myönnetty 9,6 milj. euron määräraha. Tarkoitus on myöntää tukea enintään neljälle suurelle koelaitokselle, joihin on jo käytetty julkisia tutkimusvaroja.

Influenssapandemian uhkaan varautumiseksi rokotteiden hankintaan ehdotetaan 20,8 milj. euron määrärahalisäystä.

Öljyntorjunta-alusten ja varastojen välttämättömiin kalustohankintoihin esitetään 1 milj. euron lisämäärärahaa. Luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edellytysten parantamiseen eteläisessä Suomessa esitetään 0,3 milj. euron määrärahaa.

Työttömyysturvamenoihin ehdotetaan yhteensä 16 milj. euron vähennystä, joka johtuu etuusmenoarvioiden tarkentumisesta. Työmarkkinatukimenoihin ehdotetaan 30 milj. euron vähennystä. Etuusmeno- ja vakuutusmaksutuottoarvion tarkentuminen vähentää valtion osuutta sairausvakuutuslaista johtuvista menoista 45 milj. euroa. Vakuutusmaksutuottoarvion tarkentumisen myötä valtion osuus yrittäjien eläkelaista ja kansaneläkelaista johtuvista menoista alenee yhteensä 18 milj. eurolla.

Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen ehdotetaan 17 milj. euron vähennystä alhaisen korkotason ja lainojen myöntämisen lykkääntymisen takia. Vähennyksestä 8,5 milj. euroa on siirtoa Maatalouden kehittämisrahastoon.

EU:n rakennerahastoista maksettaviin menoihin ehdotetaan EU-rahoituksen osalta yhteensä 13,3 milj. euron vähennystä. Vastaavan valtion rahoitusosuuden osalta ehdotetaan yhteensä 22,9 milj. euron vähennystä. Ehdotetut vähennykset aiheutuvat myöntämisvaltuuksien arvioitua pienemmistä maksatuksista.

Uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä noin 3,2 milj. euron lisäystä.

Polttoaineiden hinnan noususta johtuen puolustusvoimien, poliisitoimen ja rajavartiolaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä 8,4 milj. euron lisäystä.

Vankeinhoidon toimintamenoihin ehdotetaan 3,5 milj. euron lisäystä vankimäärän kasvun johdosta ja vankeinhoidon toimintaedellytysten turvaamista varten.

Tullilaitoksen toimistoautomaatiojärjestelmän uusimiseen ehdotetaan 8,2 milj. euroa.

Finnvera Oyj:n korkotuet

Avustus koelaitosten rakentamiseen

Rokotteiden hankinta

Ympäristöhankkeet

Eräiden menoarvioiden tarkentuminen

Toimintamenot

Valtioneuvostotason tietohallinnon lisääntyneestä ja laajentuneesta palvelutarpeesta johtuen valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenoja ehdotetaan lisättäväksi 1,2 milj. euroa.

Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenoihin ehdotetaan 3,0 milj. euron lisäystä yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmien uusimista varten. Hanketta rahoitetaan myös tuottavuuden edistämisen (28.80.27) määrärahasta.

Valtionvelan korot

Korkomenojen arvioidaan jäävän 114 milj. euroa aiemmin budjetoitua pienemmiksi, koska lainanottotarve on pienentynyt, korkotasoa on pysynyt ennakoitua matalampana ja lyhytaikainen lainanotto painottuu loppuvuoteen.

Eduskunnan vuodelle 2005 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	97 461 000	-	97 461 000
22. Tasavallan presidentti	8 583 000	-	8 583 000
23. Valtioneuvosto	49 520 000	120 000	49 640 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	836 415 000	1 630 000	838 045 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	671 305 000	10 287 000	681 592 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 534 926 000	3 594 000	1 538 520 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 172 654 000	37 116 000	2 209 770 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 573 146 000	27 566 000	5 600 712 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 222 221 000	-15 077 000	6 207 144 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 728 858 000	7 030 000	2 735 888 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 812 634 000	12 060 000	1 824 694 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	993 729 000	-6 130 000	987 599 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	10 035 251 000	-48 873 000	9 986 378 000
34. Työministeriön hallinnonala	2 202 641 000	-34 378 000	2 168 263 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	693 971 000	-4 350 000	689 621 000
36. Valtionvelan korot	2 394 000 000	-114 000 000	2 280 000 000
Yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	38 027 315 000	-123 405 000	37 903 910 000
37. Valtionvelan vähentäminen	2 196 854 000	1 427 080 000	3 623 934 000
Yhteensä	40 224 169 000	1 303 675 000	41 527 844 000

Eduskunnan vuodelle 2005 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	31 378 908 000	517 000 000	31 895 908 000
12. Sekalaiset tulot	4 729 214 000	738 063 000	5 467 277 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 063 657 000	6 612 000	1 070 269 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	3 052 390 000	42 000 000	3 094 390 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	40 224 169 000	1 303 675 000	41 527 844 000
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom.15.03.01)	-	-	-
Yhteensä	40 224 169 000	1 303 675 000	41 527 844 000

Vuoden 2005 II lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11	€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	517 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	249 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	249 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	84 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä	70 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	14 000 000
08. Valmisteverot	-37 000 000
01. Tupakkaverot, lisäystä	33 000 000
05. Virvoitusjuomaverot, lisäystä	2 000 000
07. Energiaverot, vähennystä	-77 000 000
08. Juomapakkausten ympäristöohjaukseen liittyvä vero, lisäystä	5 000 000
10. Muut verot	221 000 000
03. Autovero, lisäystä	110 000 000
05. Varainsiirtoverot, lisäystä	111 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	738 063 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	-18 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, vähennystä	-18 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	5 000 000
47. Ulosottomaksut, lisäystä	5 000 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 800 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	4 800 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	52 317 000
63. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset, lisäystä	7 000 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta, lisäystä	30 137 000
90. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot, lisäystä	15 180 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	—
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	-358 800 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot, vähennystä	-358 800 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	13 160 000
24. Tiehallinnon tulot, lisäystä	6 450 000
40. Radanpidon tulot, lisäystä	6 520 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	190 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	45 000 000
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	45 000 000
34. Työministeriön hallinnonala	-45 130 000
40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot, vähennystä	-45 130 000
39. Muut sekalaiset tulot	1 021 734 000
01. Sakkorahat, lisäystä	6 000 000
50. Nettotulot osakemyynistä, lisäystä	1 015 734 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	6 612 000
03. Osinkotulot	6 612 000
01. Osinkotulot, lisäystä	6 612 000

Osasto 15

15. LAINAT	42 000 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	42 000 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille, lisäystä	42 000 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**1 303 675 000**

MÄÄRÄRAHAT

	€
Pääluokka 23	
23. VALTIONEUVOSTO	120 000
02. Valtioneuvoston kanslia	120 000
21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	120 000
Pääluokka 24	
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 630 000
01. Ulkoasiainhallinto	1 130 000
21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 130 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	500 000
22. Suomalaisien rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	—
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha), lisäystä	500 000
Pääluokka 25	
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	10 287 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	3 912 000
22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	612 000
29. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	700 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha), lisäystä	2 600 000
10. Tuomioistuinlaitos	2 900 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 500 000
29. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	1 400 000

Pääluokka 26

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu	5 000
21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000
50. Rangaistusten täytäntöönpano	3 470 000
21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 470 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 594 000
05. Lääninhallitukset	250 000
21. Lääninhallitusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	250 000
07. Kihlakunnat	178 000
21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	178 000
75. Poliisitoimi	671 000
21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	671 000
90. Rajavartiolaitos	2 319 000
21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 174 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	145 000
97. Avustukset kunnille	10 476 000
32. Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako sekä kuntien yhteistoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	—
34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha), lisäystä	10 000 000
36. Valtionavustus Aasian luonnononnettomuudesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)	476 000
98. Alueiden kehittäminen	-10 300 000
61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-9 300 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-1 000 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	37 116 000
01. Puolustusministeriö	3 975 000
19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	3 945 000
21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
10. Puolustusvoimat	33 141 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	10 134 000
17. Hornet 413 -koneen korjaus (siirtomääräraha 3 v)	15 100 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	7 907 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta	—
22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)	—

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	27 566 000
01. Valtiovarainministeriö	63 081 000
22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 200 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-119 000
73. Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	12 000 000
83. Pääomalaina Solidium Oy:lle (kiinteä määräraha)	50 000 000
07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset	7 000 000
63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha), lisäystä	7 000 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	12 966 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	12 966 000
40. Tullilaitos	9 219 000
21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 019 000
71. Toimistoautomaatiojärjestelmän hankinta (siirtomääräraha 3 v) ...	8 200 000

Pääluokka 29

80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	7 000 000
26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 000 000
27. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 000 000
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	450 000
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (siirtomääräraha 2 v)	—
28. Julkishallinnon sähköisen tunnistamisen ja verkkomaksamisen -hanke (siirtomääräraha 3 v)	450 000
90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille	-84 000 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha), vähennystä	-84 000 000
99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot	11 850 000
42. Tuki varustamoliikkeille (arviomääräraha)	8 250 000
63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	3 600 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-15 077 000
01. Opetusministeriö	1 000 000
19. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	8 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-7 000 000
07. Opetushallitus	36 000
21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	36 000
08. Kansainvälinen yhteistyö	3 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 000
10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	11 000
23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	11 000
40. Yleissivistävä koulutus	-18 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	-18 000 000

Pääluokka 30

19

60. Ammatillinen koulutus	-2 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustan- nuksiin (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000
69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö	2 000 000
34. Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan (siir- tomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
70. Opintotuki	30 000
58. Avustus vuokratilustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v), li- säystä	30 000
90. Taide ja kulttuuri	643 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	232 000
26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisä- ystä	11 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	400 000
98. Liikuntatoimi	1 200 000
53. Avustus Yleisurheilun MM 2005 -kisojen mediajärjestelyjen kus- tannuksiin (kiinteä määräraha)	1 200 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLIN- NONALA	7 030 000
20. Maatalous	-8 500 000
43. Maatalouden ympäristötuki (siirtomääräraha 2 v)	—
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), vähen- nystä	-17 000 000
61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 2 v), li- säystä	8 500 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	130 000
21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomää- räraha 2 v), lisäystä	130 000
50. Vesitalous	13 200 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 250 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 950 000

Pääluokka 31

60. Metsätalous	—
42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (kiinteä määräraha)	—
70. Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö	590 000
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	590 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos	62 000
21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	62 000
72. Elintarvikevirasto	30 000
21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus	49 000
21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	49 000
90. Hallinto	1 464 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	764 000
25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha), lisäystä	700 000
91. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta	5 000
21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 060 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriö	119 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	119 000
24. Tiehallinto	8 110 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 450 000
76. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	4 300 000
78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha), vähennyistä	-2 640 000

Pääluokka 32

21

30. Merenkululaitos	-4 500 000
78. Eräät vesiväylähankkeet (arviomääräraha), vähennystä	-4 500 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen	-8 000 000
41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
40. Ratahallintokeskus	12 120 000
21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 520 000
76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	900 000
78. Eräät ratakankkeet (arviomääräraha), lisäystä	4 700 000
60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet	311 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	71 000
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	240 000
70. Viestintävirasto	—
21. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
72. Viestinnän korvaukset ja avustukset	5 900 000
43. Poikkeusolojen viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v)	5 900 000
80. Ilmatieteen laitos	—
21. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	-2 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-6 130 000
10. Hallinto	270 000
22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	270 000

Pääluokka 33

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka	—
83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	—
30. Yrityspolitiikka	-16 000 000
21. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000
42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)	—
43. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha), vähennystä ...	-5 000 000
48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha), vähennystä	-3 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-11 000 000
60. Energiapolitiikka	9 600 000
41. Avustus koelaitosten rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)	9 600 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-48 873 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	3 975 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	190 000
29. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 225 000
63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	560 000
03. Työttömyysturvalautakunta	6 000
21. Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 000
04. Tarkastuslautakunta	250 000
21. Tarkastuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	250 000
08. Kansanterveyslaitos	20 800 000
26. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	20 800 000

Pääluokka 33

23

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus	20 000
21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000
10. Säteilyturvakeskus	360 000
21. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	360 000
15. Perhekustannusten tasaus	150 000
51. Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha), lisäystä	150 000
17. Työttömyysturva	-16 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), vähennystä .	-9 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000
55. Valtionosuus vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha), vähennystä	-5 000 000
18. Sairausvakuutus	-45 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-45 000 000
19. Eläkevakuutus	-18 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
21. Rintamaveteraaneläkkeet	-2 000 000
52. Rintamalisät ja asumistuki (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000
28. Muu toimeentuloturva	6 000 000
60. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	400 000
39. Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000
33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot	166 000
23. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha), lisäystä	166 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-34 378 000
01. Työhallinto	68 000
21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	66 000
22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	2 000
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus	-5 000 000
61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-4 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-1 000 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano	-29 446 000
21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	554 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat	—
29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)	—

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-4 350 000
01. Ympäristöministeriö	100 000
21. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
10. Ympäristön suojelu	-3 950 000
27. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
66. Romuajoneuvojen jätehuoltoavustus (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-6 000 000
77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 050 000
20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu	300 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	300 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	-800 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-800 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	-114 000 000
01. Euromääräisen velan korko	-122 000 000
90. Euromääräisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	-122 000 000
09. Muut menot valtionvelasta	8 000 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha), lisäystä .	8 000 000

Pääluokka 37

37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN	1 427 080 000
01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta	1 427 080 000
94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha)	1 427 080 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**1 303 675 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

<i>01. Tulo- ja varallisuusvero</i>	kertymän	arvioidaan	nousevan
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 249 000 000 euroa.	12 486 000 000	euroon.	
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä- tietojen sekä vuoden 2004 verotuksen valmis- tumisesta saatujen ennakkotietojen perusteella yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 3 976 000 000 euroa ja momentin kokonais-	2005 II lisätalousarvio 2005 I lisätalousarvio 2005 talousarvio 2004 tilinpäätös 2003 tilinpäätös		249 000 000 264 000 000 11 973 000 000 12 299 906 659 11 811 901 257

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

<i>01. Arvonlisävero</i>	2005 II lisätalousarvio	70 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 euroa.	2005 talousarvio 2004 tilinpäätös 2003 tilinpäätös	11 008 000 000 10 605 034 368 10 264 105 058
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä- tietojen perusteella arvioidaan momentin ko- konaiskertymän nousevan 11 078 000 000 eu- roon.		

<i>02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero</i>	konaiskertymän nousevan 450 000 000 euroon.	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 14 000 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan momentin ko-		
	2005 II lisätalousarvio	14 000 000
	2005 talousarvio	436 000 000
	2004 tilinpäätös	428 359 909
	2003 tilinpäätös	396 248 130

08. Valmisteverot

<i>01. Tupakkaverot</i>		<i>07. Energiaverot</i>		
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 33 000 000 euroa.		Momentilta vähennetään 77 000 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Tupakkatuotteiden veropohjan säilyttyä ennustettua paremmin Suomessa ja toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan momentin kokonaiskertymän nousevan 603 000 000 euroon.		<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan momentin kokonaiskertymän jäävän 2 933 000 000 euroon. Tuloarviossa on otettu huomioon 1.7.2005 voimaan tullut lakimuutos, jolla kumottiin poltto- turpeen valmistevero ja tuki.		
	2005 II lisätalousarvio	33 000 000	2005 II lisätalousarvio	-77 000 000
	2005 talousarvio	570 000 000	2005 talousarvio	3 010 000 000
	2004 tilinpäätös	600 495 336	2004 tilinpäätös	2 901 202 897
	2003 tilinpäätös	591 953 054	2003 tilinpäätös	2 865 449 572
<i>05. Virvoitusjuomaverot</i>		<i>08. Juomapakkausten ympäristöohjaukseen liittyvä vero</i>		
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 euroa.		Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan momentin kokonaiskertymän nousevan 38 000 000 euroon.		<i>Selvitysosa:</i> Veropohjaa koskevan ar- vion tarkentumisen myötä sekä toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan kokonaiskertymän nousevan 18 000 000 euroon.		
	2005 II lisätalousarvio	2 000 000	2005 II lisätalousarvio	5 000 000
	2005 talousarvio	36 000 000	2005 talousarvio	13 000 000
	2004 tilinpäätös	39 127 018		
	2003 tilinpäätös	37 475 084		

10. Muut verot

<i>03. Autovero</i>		<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan momentin kokonaiskertymän nousevan 1 310 000 000 euroon.
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 110 000 000 euroa.		

2005 II lisätalousarvio	110 000 000	<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä- tietojen perusteella arvioidaan momentin ko- konaiskertymän nousevan 535 000 000 eu- roon.	
2005 talousarvio	1 200 000 000		
2004 tilinpäätös	1 234 906 994		
2003 tilinpäätös	1 206 651 783		
<i>05. Varainsiirtovero</i>		2005 II lisätalousarvio	111 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä		2005 I lisätalousarvio	50 000 000
111 000 000 euroa.		2005 talousarvio	374 000 000
		2004 tilinpäätös	419 327 493
		2003 tilinpäätös	336 883 844

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

<p>99. <i>Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot</i></p> <p>Momentilta vähennetään 18 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu YK:n suomalaisen osaston Eritreassa (YKSOE) kotiuttamisesta kesäkuussa 2005 johtuvasta</p>	<p>YK:n maksamien palkkausmenokorvausten pienenemisestä.</p>	
	<p>2005 II lisätalousarvio</p> <p>2005 talousarvio</p> <p>2004 tilinpäätös</p> <p>2003 tilinpäätös</p>	<p>-18 000</p> <p>1 390 000</p> <p>3 090 444</p> <p>2 562 950</p>

25. Oikeusministeriön hallinnonala

<p>47. <i>Ulosottomaksut</i></p> <p>Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu ulosotossa perityn rahamäärän kasvusta.</p>	<p>2005 II lisätalousarvio</p> <p>2005 talousarvio</p> <p>2004 tilinpäätös</p> <p>2003 tilinpäätös</p>	<p>5 000 000</p> <p>48 000 000</p> <p>45 115 404</p> <p>47 419 272</p>
---	--	--

27. Puolustusministeriön hallinnonala

<p>99. <i>Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot</i></p> <p>Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 800 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Tulojen lisäyksestä 3 200 000 euroa aiheutuu erilaisista kansainväliseen rauhanturvaamistoimintaan liittyvistä kustannusten korvauksista ja 1 600 000 euroa Hornet-torjuntahävittäjäkaluston hankintoihin</p>	<p>liittyvistä FMS-järjestelmän korko- ym. tuloista.</p>	
	<p>2005 II lisätalousarvio</p> <p>2005 I lisätalousarvio</p> <p>2005 talousarvio</p> <p>2004 tilinpäätös</p> <p>2003 tilinpäätös</p>	<p>4 800 000</p> <p>15 100 000</p> <p>2 650 000</p> <p>9 094 382</p> <p>21 273 472</p>

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

63. *Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tulojen lisäys aiheutuu lopullisesti valtion vastattavaksi kuulumatonta eläkemenoa vastaavan muiden eläkelaitosten valtiolle maksamien korvausten ennakoitua suuremmasta määrästä. Tulokertymän lisäystä vastaavat menot on budjetoitu momentille 28.07.63.

2005 II lisätalousarvio	7 000 000
2005 talousarvio	6 000 000
2004 tilinpäätös	4 157 544

87. *Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 137 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 5 259 000 euroa on Osuuskunta Tradeka -yhtymän valtiolle tulouttamaa saneerausohjelman päättämisen jälkeistä lisäsuoritusta ja 24 878 000 euroa Osuuskunta Tradeka -yhtymän maksamista regressivelkapääomasta korkoineen.

2005 II lisätalousarvio	30 137 000
2005 I lisätalousarvio	4 480 000
2005 talousarvio	10 000 000
2004 tilinpäätös	146 480 733
2003 tilinpäätös	107 866 106

90. *Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 180 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tarkentuneesta arviosta perinteisten omien varojen kertymisessä.

2005 II lisätalousarvio	15 180 000
2005 talousarvio	19 420 000
2004 tilinpäätös	31 546 869
2003 tilinpäätös	25 395 063

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että pääomallinen palautuksesta aiheutuvia tuloja ja pääomallinen myöntämisestä aiheutuvia menoja ei voida momentilla nettouttaa.

Selvitysosa: Vuoden 2005 ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille 12.28.99 nettoutettu Solidium Oy:lle myönnettävän pääomallinen maksamiseksi myönnetty 50 000 000 euron meno on budjetoituvirheen johdosta uudelleenbudjetoitu määrärahana momentille 28.01.83.

Momentin tuloarvio ei edellä olevan johdosta muutu.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	4 700 000
2005 talousarvio	66 000 000
2004 tilinpäätös	139 905 379
2003 tilinpäätös	49 880 804

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot*

Momentilta vähennetään 358 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2005 talousarvioon tulokertymässä on otettu huomioon ne tulot,

joista EU:n toimielin tekee maksupäätöksen vuonna 2005. Vuoden 2005 talousarvion tulokertymässä on otettu huomioon EU:n osuutena EU-tulotuesta 515 372 000 euroa. EU on muuttanut (neuvoston asetus EY 1782/2003)

suorien tukien maksatusajankohtaa vuodesta 2005 alkaen siten, että tuet voidaan jäsenmaissa maksaa viljelijöille aikaisintaan 1. joulukuuta alkaen. Muutoksen johdosta EU:n toimiin tekee päätöksen peltokasvitukien EU:n osuudesta vasta tammikuussa ja EU:n osuus maksetaan Suomelle helmikuussa. Peltokasvitukia arvioidaan joulukuussa maksettavan 358 800 000 euroa, vastaava EU:n osuus kirjataan vuoden 2006 tuloksi ja vuoden 2005 tulo-

kertymä vähenee tällä määrällä. Aiemmin tuet voitiin maksaa jo marraskuussa, jolloin EU:n toimiin teki päätöksen joulukuussa ja EU:n osuus maksettiin Suomelle tammikuussa.

2005 II lisätalousarvio	-358 800 000
2005 talousarvio	877 897 000
2004 tilinpäätös	791 801 614
2003 tilinpäätös	818 297 940

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

24. Tiehallinnon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 450 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-tuesta.

2005 II lisätalousarvio	6 450 000
2005 I lisätalousarvio	1 760 000
2005 talousarvio	1 000 000
2004 tilinpäätös	3 630 641
2003 tilinpäätös	2 897 670

40. Radanpidon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 520 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-tuesta.

2005 II lisätalousarvio	6 520 000
2005 I lisätalousarvio	4 800 000
2005 talousarvio	2 000 000
2004 tilinpäätös	714 745
2003 tilinpäätös	5 661 247

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 190 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 36 000 euroa vastaa EU:n myöntämän ERA-NET Transport tutkimushankkeen neljännen maksuerän ministeriön osuuden ja 37 000 euroa Europolar ERA-NET tutkimushankkeen, 39 000 euroa VIKING MIP 2004 -selvityshankkeiden sekä 7 000 euroa VIKING MIP 2004 -toteutushankkeiden ensimmäisen maksuerän ministeriön osuuden arvioitua määrää. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.01.22. Lisäyksestä 45 000 euroa vastaa EU:n myöntämän IMAGE-hankkeen tukea ja 16 000 euroa VIKING MIP 2004 -selvityshankkeiden sekä 10 000 euroa VIKING MIP 2004 -toteutushankkeiden ensimmäisen maksuerän ministeriön osuuden arvioitua määrää. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.60.63.

2005 II lisätalousarvio	190 000
2005 I lisätalousarvio	15 700 000
2005 talousarvio	29 399 000
2004 tilinpäätös	24 908 639
2003 tilinpäätös	5 307 974

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

<i>98. Valtionapujen palautukset</i>	2005 II lisätalousarvio	45 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 45 000 000 euroa.	2005 I lisätalousarvio	8 500 000
<i>Selvitysosa:</i> Tulojen lisäys aiheutuu pääosin vuosina 1995—1998 tilitettyjen pal- kansaajan työttömyysvakuutusmaksujen oi- kaisusta.	2005 talousarvio	30 000 000
	2004 tilinpäätös	33 279 397
	2003 tilinpäätös	31 213 795

34. Työministeriön hallinnonala

<i>40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot</i>	Muutokset tulokertymään	€
Momentilta vähennetään 45 130 000 euroa.	Ohjelmakausi 2000—2006	
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu val- tuuden käytön ja maksatusten kiertonopeuden hidastumisesta, kirjaamistavan muuttumisesta sekä tukikelvottomien erien ja takaisinperintö- jen vähentämisestä maksupyynnöistä. Equal -yhteisöaloiteohjelman tulokertymiä nostaa maksatushakemusten nopeutunut käsittely.	Tavoite 1-ohjelma	-20 460 000
	Tavoite 2-ohjelma	-9 790 000
	Tavoite 3-ohjelma	-20 670 000
	Yhteisöaloite Equal	5 790 000
	Yhteensä	-45 130 000
	2005 II lisätalousarvio	-45 130 000
	2005 talousarvio	165 130 000
	2004 tilinpäätös	138 451 113
	2003 tilinpäätös	170 572 830

39. Muut sekalaiset tulot

<i>01. Sakkorahat</i>	<i>50. Nettotulot osakemyynistä</i>
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 euroa.	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 015 734 000 euroa.
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä- tietojen perusteella momentin kokonaiskerty- män arvioidaan nousevan 71 000 000 euroon.	<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden osake- myyntien johdosta momentin kokonaiskerty- män arvioidaan nousevan noin 1 490 828 000 euroon.
2005 II lisätalousarvio	6 000 000
2005 talousarvio	65 000 000
2004 tilinpäätös	66 693 166
2003 tilinpäätös	63 037 399
2005 II lisätalousarvio	1 015 734 000
2005 I lisätalousarvio	55 094 000
2005 talousarvio	420 000 000
2004 tilinpäätös	2 133 866 155
2003 tilinpäätös	195 845 368

Osasto 13 KORKOTULOT JA VOITON TULO-UTUKSET

03. Osinkotulot

<i>01. Osinkotulot</i>	2005 II lisätalousarvio	6 612 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2005 I lisätalousarvio	175 435 000
6 612 000 euroa.	2005 talousarvio	560 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-	2004 tilinpäätös	820 640 400
tietojen perusteella arvioidaan momentin ko-	2003 tilinpäätös	603 471 355
konaiskertymän nousevan 742 047 000 eu-		
roon.		

Osasto 15 LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

<i>02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille</i>	2005 II lisätalousarvio	42 000 000
	2005 talousarvio	159 250 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 42 000 000 euroa.	2004 tilinpäätös	86 134 452
	2003 tilinpäätös	108 564 170

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu siitä, että Senaatti-kiinteistöt lyhentää valtiolta saamaansa velkaa 42 milj. eurolla.

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

02. Valtioneuvoston kanslia

<i>21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot</i>	2005 II lisätalousarvio	120 000
(siirtomääräraha 2 v)	2005 I lisätalousarvio	206 000
Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.	2005 talousarvio	21 738 000
	2004 tilinpäätös	20 026 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n kemikaaliviraston perustamisesta Helsinkiin aiheutuvista kasvaneista valmistelumennoista.	2003 tilinpäätös	21 430 000

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

<p>21. <i>Ulkoasiainhallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 1 130 000 euroa. Muutetaan 13 kehitysyhteistyöneuvoksen viran nimike ulkoasiainneuvokseksi (palkkausperusteet 6 A27, 2 A28 sekä ulkoasiainhallinnon palkkausjärjestelmän vaativuusluokat 1 11B, 12A ja 13A sekä 2 13B). <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarpeesta 676 000 euroa aiheutuu Aasian luonnonkata-</p>	<p>strofista aiheutuneista kustannuksista ja 454 000 euroa ulkoasiainhallinnon kriisivalmiuksien parantamisesta.</p>										
	<table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 130 000</td> </tr> <tr> <td>2005 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 358 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">174 875 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">172 028 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">161 928 916</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	1 130 000	2005 I lisätalousarvio	1 358 000	2005 talousarvio	174 875 000	2004 tilinpäätös	172 028 000	2003 tilinpäätös	161 928 916
2005 II lisätalousarvio	1 130 000										
2005 I lisätalousarvio	1 358 000										
2005 talousarvio	174 875 000										
2004 tilinpäätös	172 028 000										
2003 tilinpäätös	161 928 916										

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)
Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisä- talousarvio	II lisä- talousarvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	175 000	-78 000	-	97 000
02. YKSOE:n menot (UNMEE-operaatio)	406 000	-	-238 000	168 000
03. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	192 000	-	+7 000	199 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	24 523 000	+2 105 000	-	26 628 000
05. Yhteiset menot	2 190 000	-	-253 000	1 937 000

06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhan- turvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR- operaatio)	10 625 000	+839 000	-	11 464 000
07. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	-	+202 000	-	202 000
08. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 860 000	-	+465 000	6 325 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	2 669 000	-2 469 000	-	200 000
10. AMIS II-operaation menot	-	-	+19 000	19 000
Yhteensä	46 640 000	+599 000	-	47 239 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohtaan 08. lisätarve 465 000 euroa aiheutuu Suomen Afganistanin rauhanturvajoukon (ISAF-operaatio) henkilömäärän kasvamisesta 82 henkilöstä 92 henkilöön. Käyttösuunnitelmakohtaan 03. lisätarve 7 000 euroa aiheutuu työnantajan eläkemaksun korotuksesta. Käyttösuunnitelmaan on lisätty uusi kohta 10. AMIS II-operaation menot, koska Suomi osallistuu 1.9.2004 tehdyn päätöksen mukaisesti osana EU:n toimenpiteitä Afrikan Unionin AMIS II-operaatioon Sudanissa. Operaatiosta aiheutuu vuonna 2005 yhteensä 19 000 euron suuruiset menot. Edellä mainitut käyttösuunnitelmakohtien lisätarpeet rahoitetaan käyttösuunnitelman muutoksilla kohtiin 02. YKSOE:n menot (UNMEE-operaatio) ja 05. Yhteiset menot.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	599 000
2005 talousarvio	46 640 000
2004 tilinpäätös	49 113 697
2003 tilinpäätös	47 889 858

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Crisis Management Initiative ry:lle (CMI) osoitettavasta kertasuoritteisesta rahoituksesta siviilikriisinhallintatoimintaan.

2005 II lisätalousarvio	500 000
2005 I lisätalousarvio	124 000
2005 talousarvio	14 392 000
2004 tilinpäätös	10 313 260
2003 tilinpäätös	10 925 237

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

<p>22. <i>Eräiden virastojen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 612 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarpeesta 600 000 euroa aiheutuu kertaluonteisista menoista oikeushallinnon tietojärjestelmien kehittämistä varten ja 12 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<p>2005 II lisätalousarvio 700 000 2005 talousarvio 500 000 2004 tilinpäätös 1 250 585 2003 tilinpäätös 1 975 750</p>
<p>2005 II lisätalousarvio 612 000 2005 I lisätalousarvio 138 000 2005 talousarvio 6 450 000 2004 tilinpäätös 7 214 000 2003 tilinpäätös 6 992 000</p>	<p>51. <i>Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 2 600 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu rikosvahinkokorvausmenojen kasvusta.</p>
<p>29. <i>Erityismenot</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu onnettomuustutkimamenoista.</p>	<p>2005 II lisätalousarvio 2 600 000 2005 talousarvio 9 100 000 2004 tilinpäätös 10 332 683 2003 tilinpäätös 10 468 718</p>

10. Tuomioistuinlaitos

<p>23. <i>Muiden tuomioistuinten toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu kertaluonteisina menoina 500 000 eu-</p>	<p>roa autoverovalitusruuhkien purkamista varten, 650 000 euroa vakuutus oikeuden ruuhkien purkamista varten sekä 350 000 euroa digitaalisen oikeussalitekniikan uudistamista varten.</p>
---	---

2005 II lisätalousarvio	1 500 000	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu vahingonkorvausmenojen kasvusta.	
2005 I lisätalousarvio	3 225 000		
2005 talousarvio	197 820 000		
2004 tilinpäätös	197 376 000		
2003 tilinpäätös	189 533 000		
29. Erityismenot (arviomääräraha)		2005 II lisätalousarvio	1 400 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 euroa.		2005 talousarvio	6 400 000
		2004 tilinpäätös	5 685 559
		2003 tilinpäätös	6 950 018

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu

21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavaltuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	
Momentille myönnetään lisäystä 5 000 euroa.			
Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentin määräraha on nettomääräraha.		2005 II lisätalousarvio	5 000
		2005 I lisätalousarvio	403 000
		2005 talousarvio	20 800 000
		2004 tilinpäätös	20 714 000
		2003 tilinpäätös	17 826 000

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		edellytysten turvaamista ja vankeinhoidon tietojärjestelmien kehittämistä varten.	
Momentille myönnetään lisäystä 3 470 000 euroa.			
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahasta 10 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 1 260 000 euroa vankimäärän kasvusta sekä 2 200 000 euroa kertaluonteista menoista vankeinhoitolaitoksen toiminta-		2005 II lisätalousarvio	3 470 000
		2005 I lisätalousarvio	2 319 000
		2005 talousarvio	183 150 000
		2004 tilinpäätös	180 403 000
		2003 tilinpäätös	173 640 000

Pääluokka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Lääninhallitukset

<i>21. Lääninhallitusten toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	250 000
	2005 I lisätalousarvio	888 000
Momentille myönnetään lisäystä 250 000 euroa.	2005 talousarvio	52 110 000
	2004 tilinpäätös	51 480 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä rikosasioiden sovittelu-uudistuksesta.	2003 tilinpäätös	49 675 000

07. Kihlakunnat

<i>21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	sekä 50 000 euroa Pietarsaaren uuden kihlakunnanviraston suunnittelun käynnistämisestä.	
Momentille myönnetään lisäystä 178 000 euroa.	2005 II lisätalousarvio	178 000
	2005 I lisätalousarvio	137 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 37 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä, 91 000 euroa kertaluonteisena menona Pietarsaaren kihlakunnan väliaikaistilojen vuokraamisesta ja varustamisesta	2005 talousarvio	43 937 000
	2004 tilinpäätös	43 985 000
	2003 tilinpäätös	43 387 000

75. Poliisitoimi

<i>21. Poliisitoimen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 250 000 euroa aiheutuu Aasian luonnonkatastrofin poliisille aiheuttamista kuluista, 221 000 euroa yleisurheilun MM-kisoista maksetusta erilliskorvauksesta sekä 200 000 euroa polttoaineiden hinnan noususta.
Momentille myönnetään lisäystä 671 000 euroa.	

2005 II lisätalousarvio	671 000
2005 I lisätalousarvio	17 813 000
2005 talousarvio	556 955 000
2004 tilinpäätös	554 289 000
2003 tilinpäätös	532 221 000

90. Rajavartiolaitos

21. *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 174 000 euroa.

Rajavartiolaitoksesta lakkautetaan yksi kenraalimajurin tai kontra-amiraalin virka (A31) ja samalla perustetaan yksi kenraalin tai amiraalin virka (A31).

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 330 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 350 000 euroa polttoaineiden hinnan noususta.

2005 II lisätalousarvio	2 174 000
2005 I lisätalousarvio	4 192 000
2005 talousarvio	192 510 000
2004 tilinpäätös	191 092 000
2003 tilinpäätös	185 743 000

70. *Ilma- ja vartioalusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 145 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu indeksien muutoksista aiheutuviin hankintasuopimuksen mukaisiin menoihin, jotka aiheutuivat vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetystä kahden Tursas-luokan vartiolaivan tilausvaltuudesta.

2005 II lisätalousarvio	145 000
2004 tilinpäätös	8 957 000
2003 tilinpäätös	13 305 000

97. Avustukset kunnille

32. *Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako sekä kuntien yhteistoiminnan tukeminen* (arvionmääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2005 aikana tehtävien ja vuoden 2006 alusta voimaan tulevien kuntajaon muutosten yhteydessä voidaan sitoutua maksamaan vuonna 2006 investointi- ja kehittämishankkeiden tukea enintään 1 700 000 euroa.

Selvitysosa: Valtuuden tarve johtuu siitä, että vuoden 2005 talousarviota ja saman vuoden ensimmäistä lisätalousarviota valmis-

teltaessa kuntajakolaissa oleva investointi- ja kehittämishankkeiden tukea koskeva säännös ei ollut voimassa koskien vuoden 2006 alusta eteenpäin toteutuvia kuntien yhdistymisiä. Laki kuntajaon muuttamisesta tuli voimaan 1.4.2005 ja siinä investointi- ja kehittämishankkeiden tukea koskevaa säännöstä jatkettiin määräaikaisesti ja sitä sovelletaan vuosien 2006—2009 alusta voimaan tuleviin kuntajaon muutoksiin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—	2005 II lisätalousarvio	10 000 000
2005 talousarvio	41 000 000	2005 talousarvio	30 000 000
2004 tilinpäätös	7 344 117	2004 tilinpäätös	48 068 000
2003 tilinpäätös	7 932 102	2003 tilinpäätös	47 092 000

34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kuntien talouden ennakoitua heikomasta tilasta. Kuntien taloutta ovat osaltaan heikentäneet kevään 2005 työtaistelut.

36. Valtionavustus Aasian luonnononnettomuudesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 476 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Aasian kriisin jälkihoidon aiheuttamista arvioitua suuremmista ylimääräisistä kustannuksista.

2005 II lisätalousarvio	476 000
2005 I lisätalousarvio	1 250 000

98. Alueiden kehittäminen

61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arvio määräraha)

Momentilta vähennetään 9 300 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 159 311 000 eurosta 159 811 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavissa hankkeissa vuonna 2005. Myöntämisvaltuuden kasvu 500 000 eurolla aiheutuu Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman eräiden alunperin vuodelle 2006 suunniteltujen hankkeiden aikaistamisesta. Vastaava myöntämisvaltuuden vähennys on tarkoitus ottaa huomioon vuoden 2006 talousarvioesityksen täydentävässä esityksessä.

2005 II lisätalousarvio	-9 300 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	126 426 000
2004 tilinpäätös	117 123 093
2003 tilinpäätös	107 064 551

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arvio määräraha)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.

2005 II lisätalousarvio	-1 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	29 402 000
2004 tilinpäätös	26 448 694
2003 tilinpäätös	23 088 338

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 945 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momenteille 27.10.16 ja 27.10.21 myönnettyistä lisämäärärahoista.

2005 II lisätalousarvio	3 945 000
2005 I lisätalousarvio	25 896 000
2005 talousarvio	196 684 000
2004 tilinpäätös	221 799 817
2003 tilinpäätös	190 476 380

21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	30 000
2005 I lisätalousarvio	145 000
2005 talousarvio	13 334 000
2004 tilinpäätös	12 136 000
2003 tilinpäätös	11 411 000

10. Puolustusvoimat

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 134 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää 493 248 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Tilausvaltuuksiin liittyvien indeksien ja valuuttakurssien noususta syn-

tyvien lisätarpeiden ja indeksien ja valuuttakurssien alenemisesta kertyvien vähennysten erotuksesta arvioidaan aiheutuvan 21 163 182 euron menot vuonna 2005.

Määrärahan lisätarve aiheutuu indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvista menoista, jotka perustuvat aikaisempaa yksityiskohtaisimpiin tilausvaltuuskohtaisiin laskelmiin.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot eivät edellä olevan johdosta muutu.

2005 II lisätalousarvio	10 134 000
2005 I lisätalousarvio	-16 416 000
2005 talousarvio	577 129 000
2004 tilinpäätös	571 565 000
2003 tilinpäätös	519 000 000

17. *Hornet 413 -koneen korjaus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää *Hornet 413* -koneen korjaamisesta ja modifioinnista aiheutuviin menoihin.

Määrärahan enimmäismäärän mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2005 kolmannesta vuosineljänneksestä alkaen.

Selvitysosa: Määrärahalla on tarkoitus korjata ja modifioida lento-onnettomuudessa vaurioitunut ilmavoimien *Hornet 413* -kone kaksipaikkaiseksi koulutuskoneeksi. Tällä hetkellä ilmavoimilla on toimintansa kannalta lukumääräisesti liian vähän kaksipaikkaisia koneita ja yhdenkin koneen vaurioituminen hidastaa koko ilmavoimien ohjaajakoulutusta.

Hornet 413 -koneen korjaamisesta ja modifioinnista aiheutuvien menojen mahdolliset indeksijärjestelmän ja valuuttakurssimenot on tarkoitettu rahoittamaan momentin 27.10.16 määrärahasta.

2005 II lisätalousarvio	15 100 000
-------------------------	------------

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 907 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 7 800 000 euroa aiheutuu ilmavoimien käyttämien lentopolttoaineiden hinnan noususta ja 107 000 euroa Puolustushallinnon rakennuslaitoksen uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta. Lentopolttoaineisiin osoitetulla määrärahalla on tarkoitus myös täydentää varmuusvarastovaje.

2005 II lisätalousarvio	7 907 000
2005 I lisätalousarvio	14 158 000
2005 talousarvio	1 309 589 000
2004 tilinpäätös	1 270 436 000
2003 tilinpäätös	1 231 990 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. *Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot* (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisä- talousarvio	II lisä- talousarvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 310 000	-	-	2 310 000
02. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	50 000	-	-	50 000
03. YKSOE:n menot (UNMEE-operaatio)	98 000	-	-65 000	33 000
04. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	36 000	-	-	36 000
05. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	13 500 000	-	-	13 500 000
06. Yhteiset menot	1 077 000	-	-	1 077 000

07. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 000 000	-	+335 000	16 335 000
08. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhan- turvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR- operaatio)	10 276 000	-	-	10 276 000
09. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	-	+79 000	-	79 000
10. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 900 000	-	-	5 900 000
11. UNMEE-operaatiosta evakuoitun materiaalin korjaus- ja huoltomenot	444 000	-	-	444 000
12. AMIS II-operaation menot	-	-	+24 000	24 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen sekä mahdollisiin uusiin rauhanturvaamis- operaatioihin	784 000	-79 000	-294 000	411 000
Yhteensä	50 475 000	-	-	50 475 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohdan 07. lisätarve 335 000 euroa aiheutuu kansainvälisiin tehtäviin tarkoitetun johtamisjärjestelmäkälustön täydentämis-, huolto- ja varosakuluista. Käyttösuunnitelmaan on lisätty uusi kohta 12. AMIS II-operaation menot, koska Suomi osallistuu 9.12.2004 tehdyn päätöksen mukaisesti osana EU:n toimenpiteitä Afrikan Unionin AMIS II-operaatioon Sudanissa. Operaatiosta aiheutuu vuonna 2005 yhteensä 24 000 euron suuruiset menot. Edellä mainitut käyttösuunnitelmakohtien lisätarpeet rahoitetaan käyttösuunnitelman muutoksilla kohdasta

03. YKSOE:n kotiuttamisen johdosta säästyvistä määrärahoista ja kohdasta 20. varalla olevista määrärahoista.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	50 475 000
2004 tilinpäätös	50 127 933
2003 tilinpäätös	50 989 624

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Valtioneuvosto voi päättää sellaisista omistusjärjestelyistä, joiden seurauksena luovutaan valtion omistuksesta Kapiteeli Oyj:ssä.

Lisäksi valtiovarainministeriö oikeutetaan luovuttamaan vastikkeetta ja muutoin valtiovarainministeriön tarkemmin määrittämällä ehdoin Turun kaupungin omistukseen Turun kaupungin Ruissalon kylässä sijaitsevan Ruissalo-nimisen tilan RN:o 1:3 (853-503-1-3) lukuun ottamatta kahta yhteensä noin 121 hehtaarin suuruista määrää alaa, joka koostuu puolustusvoimien ja Turun yliopiston käyttöön tarvittavista alueista, Turun kaupungin Ruissalon kaupunginosan korttelissa 21 sijaitsevat tontit nrot 1 ja 2 (853-67-21-1 ja 853-67-21-2), Turun kaupungin Ruissalon kylässä sijaitsevan Ruissalon korpi -nimisen tilan 853-503-1-2 sekä noin 0,57 hehtaarin suuruisen vesialueesta koostuvan määrää alaa, joka kuuluu Turun kaupungin Satama -nimisen kaupunginosan korttelissa 15 olevaan rekisteröityyn tonttiin nro 1 (853-61-15-1) ja noin 3,49 hehtaarin suuruisen vesialueesta koostuvan määrää alaa, joka kuuluu Turun kaupungin Satama -nimisen kaupunginosan korttelissa 15 olevaan rekisteröityyn tonttiin nro 2 (853-61-15-2).

Selvitysosa: Kapiteeli Oyj

Ennen mahdollista valtioneuvoston päätöstä omistusjärjestelyistä selvitetään, mitkä Kapiteeli Oyj:n omistamat kiinteistöt on tarkoituksenmukaista rajata luovutusten ulkopuolelle.

Valtion kiinteistöstrategia vahvistettiin vuonna 1998. Kiinteistöstrategian mukaisesti valtion kiinteistöomaisuus, jota valtio tai valtionyhtiöt eivät tarvitse omassa toiminnassaan, keskitetään tätä tarkoitusta varten perustettavaan kiinteistösijoitusyhtiöön. Tarkoitusta varten perustettiin valtion täysin omistama Kapiteeli Oyj, joka aloitti toimintansa 1.1.1999. Yhtiöön siirrettiin apporttiedoin kiinteistöomaisuutta Senaatti-kiinteistöiltä (ent. Valtion kiinteistölaitos), Alko-yhtiöistä, Suomen Posti -konsernilta ja Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal Oy:stä. Valtion apporttisijoituksen määrä perustamisvaiheessa oli noin 268 miljoonaa euroa.

Kapiteeli Oyj:n tavoitteena on ollut luoda edellytykset yhtiön omistuspohjan laajentamiselle luomalla yhtiöstä kiinnostava ja kannattava sijoituskohde pääomamarkkinoille. Kapiteeli Oyj keskittyy liike-, toimisto- ja hotellikiinteistöjen omistamiseen, vuokraamiseen ja kehittämiseen. Kapiteeli Oyj:n kiinteistöliiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoimintayksikköön, jotka ovat toimitilat, hotellit ja myyntikiinteistöt. Kapiteeli Oyj:n kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma vuoden 2004 lopussa oli 1 188 miljoonaa euroa. Kapiteeli Oyj:n tytäryhtiönä vuodesta 2004 toimineen Ovenia Oy:n tehtävänä on kiinteistöjen vuokraus, hoitaminen ja ylläpito.

Osana valtion kiinteistöstrategiaa on vahvistettu tavoite, että Kapiteeli Oyj on viimeistään vuonna 2005 saavuttanut toimintansa kehityksessä tilan, jossa valtiolla olisi mahdollisuus luopua Kapiteeli Oyj:n omistuksesta osittain tai kokonaan. Sekä Kapiteeli Oyj:n että kiinteistösijoitusmarkkinoiden kehitys on ollut suotuisaa yhtiön perustamisesta lukien. Osana yhtiön omistuspohjan laajentamismahdollisuuksia Kapiteeli Oyj:n tytäryhtiönä toimineen Kruunuasunnot Oy:n

osakkeet myytiin valtion täysin omistamalle Solidium Oy:lle 3.1.2005 toteutetulla kaupalla. Kruunuasunnot Oy omistaa, hallinnoi ja kehittää lähinnä puolustusvoimien käytössä olevia asuntoja.

Alueluovutus/Ruissalo

Suomen valtio haki 4.11.1998 omistusoikeutensa kirjaamiseksi lainhuutoa Ruissalon tilaan. Vastaavasti Turun kaupunki on 11.11.1998 hakenut vakaan hallintaoikeuden kirjaamista tilan alueisiin. Alueluovutuksen tarkoituksena on järjestää pysyvästi ja selkeällä tavalla Ruissalon omistus- ja hallintasuhteet, turvata Ruissalon ainutlaatuisen luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyminen ja ottaa huomioon valtion maankäytölliset tarpeet. Luovutus tapahtuu ehdoin, että Turun kaupunki sitoutuu hakemaan niille Natura 2000 -alueille, joiden suojelun toteutustapana on luonnonsuojelulaki, luonnonsuojelulain mukaista rauhoitusta Lounais-Suomen ympäristökeskukselta ja luopumaan samalla vaatimasta korvausta niistä taloudellisen hyödyn menetyksistä, joita luonnonsuojelulain nojalla maksetaan maanomistajalle suojeltavan alueen käytön rajoituksista sekä laatimaan perustettaville luonnonsuojelualueille hoito- ja käyttösuunnitelmat, jotka Lounais-Suomen ympäristökeskus vahvistaa, hoitamaan omistamia luonnonsuojelualueita omalla kustannuksellaan tai järjestämällään rahoituksella ja järjestämään alueiden inventoinnit, seurannan ja niiden tarvitsemat resurssit Ruissalon hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Lisäksi Turun kaupunki luopuu hallintaoikeudestaan valtion omistukseen jääviin alueisiin. Turun kaupungille luovutettavan alueen koko on noin 2 230 hehtaaria, josta noin 1 330 hehtaaria on vesialuetta.

01. Valtiovarainministeriö

22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lisääntyneen ja laajentuneen palvelutuotannon aiheuttamista menoista. Valtioneuvoston tietohallintoyksikkö tuottaa tietohallintopalveluja valtioneuvoston kaikille ministeriöille ja muille asiakasvirastoille. Toiminnan tulevan rahoituksen osalta selvitetään mahdollisuudet siirtyä nykyistä enemmän asiakasrahoitteiseen toimintatapaan.

2005 II lisätalousarvio	1 200 000
2005 I lisätalousarvio	32 000
2005 talousarvio	6 953 000
2004 tilinpäätös	7 752 000
2003 tilinpäätös	7 298 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta (arvionmääräraha)

Momentilta vähennetään 119 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu Interreg III A -raja-alueyhteistyöohjelmien hankkeiden toteutuksen viivästymisestä.

2005 II lisätalousarvio	-119 000
2005 talousarvio	169 000
2004 tilinpäätös	—
2003 tilinpäätös	129 298

73. Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionhallintoa palvelevien talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon prosessien sekä järjestelmien kehittämiseen ja hankintaan. Määrärahaa saa käyttää henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin yhteensä enintään 15 henkilötyövuotta.

Selvitysosa: Tuottavuuden lisäämiseksi ja hallinnon palvelukyvyyn ja laadun kehittämiseksi on meneillään useita hankkeita, joilla tehostetaan talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon tukipalvelujen tuotantoa. Määräraha on tarkoitettu rahoittamaan kaikille hallinnonaloille soveltuvien, yhdenmukaisten tukitoimintojen prosessien ja toimintamallien kehittämistä sekä yhteisten palvelujen tuottamiseksi tarvittavien järjestelmien hankintoja. Yhteisten järjestelmien kehittäminen ja hankinta vähentää virastojen menoja tulevina vuosina, mikä otetaan menopaineita vähentävänä tekijänä huomioon vuosia 2007—2010 koskevassa kehyspäätöksessä.

2005 II lisätalousarvio	12 000 000
-------------------------	------------

83. *Pääomalaina Solidium Oy:lle* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 50 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion kokonaan omistamalle kiinteistösiirtoyhtiö Solidium Oy:lle myönnettävän pääomalainan maksamiseen.

Selvitysosa: Kapiteeli Oyj maksaa valtiolle takaisin 59 500 000 euron pääomalainansa, joka on kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa ja ensimmäisessä lisätalousarviossa budjetoitu tulona momentille 12.28.99. Lisäksi valtio myöntää Solidium Oy:lle 50 000 000 euron suuruisen pääomalainan. Järjestely perustuu Kapiteeli Oyj:n tytäryhtiönä toimineen Kruunuasunnot Oy:n siirtoon Solidium Oy:n tytäryhtiöksi 2.1.2005. Jotta kauppa on voitu toteuttaa, Kapiteeli Oyj on myöntänyt Kruunuasunnot Oy:lle 59 500 000 euron määrärahan ja väliaikaiseksi tarkoitettua pääomalainan. Solidium Oy ottaa tämän pääomalainan vastattavakseen ja rahoittaa järjestelyn valtiolta saatavalla 50 000 000 euron suuruisella samanehtoisella pääomalainalla.

2005 II lisätalousarvio	50 000 000
-------------------------	------------

07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

63. *Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve johtuu siitä, että viimeisen eläkelaitoksen (VILMA) järjestelmän määrärahatarvetta ei järjestelmän käynnistämävaiheessa ole ollut mahdollista tarkoin arvioida. Viimeisen eläkelaitoksen periaatteen mukaisesti vuoden 2005 alusta alkaen eläkehakemuksen ratkaisee viimeisen työskentelyn vakuuttanut laitos, vaikka

henkilö jatkaisi työskentelyä eikä hakisikaan eläkettä viimeisen työskentelyn vakuuttaneesta eläkelaitoksesta. Tästä syystä Valtiokonttorin maksettavaksi tuli ennakoitua enemmän 63-vuotiaille myönnettyjä yksityisen sektorin vanhuuseläkkeitä myös sellaisissa tapauksissa, joissa VEL-palvelus vielä jatkuu. Vastaava määrä kertyy tulona momentille 12.28.63.

2005 II lisätalousarvio	7 000 000
2005 talousarvio	6 000 000
2004 tilinpäätös	3 144 650

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 966 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan mitoituksessa on otettu huomioon lisäyksenä 5 866 000 euroa Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2005 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä. Lisäyksenä on huomi-

oitu myös 7 100 000 euroa Ahvenanmaan valtuuskunnan vahvistamasta vuoden 2004 lopullisesta tasoitusmäärästä johtuen.

2005 II lisätalousarvio	12 966 000
2005 I lisätalousarvio	2 739 000
2005 talousarvio	166 120 000
2004 tilinpäätös	165 275 919
2003 tilinpäätös	164 789 258

40. Tullilaitos

21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 019 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu yleisurheilun MM-kilpailuista.

2005 II lisätalousarvio	1 019 000
2005 I lisätalousarvio	2 114 000
2005 talousarvio	127 162 000
2004 tilinpäätös	131 067 000
2003 tilinpäätös	123 038 000

71. Toimistoautomaatiojärjestelmän hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tullilaitoksen toimistoautomaatiojärjestelmän uudistamiseen.

Selvitysosa: Tullilaitoksen vuonna 1991 käyttöön otettu Applix-toimistoautomaatiojärjestelmä on vanhentunut sekä pääte- että palvelinympäristöltään. Järjestelmän kapasiteetti ja ominaisuudet eivät myöskään enää riitä tullilaitoksen nykyisiin tarpeisiin, joissa kansallinen sekä EU-tasoinen tietojärjestelmäyhteydenpito jatkuvasti korostuu.

2005 II lisätalousarvio	8 200 000
-------------------------	-----------

60. Senaatti-kiinteistöt

Luvun perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan Helsingin yliopiston rahastoille (itsenäinen oikeushenkilö) Helsingin kaupungin 2. kaupunginosan korttelissa 27 sijaitseva tontti nro 1 (91-2-27-1) pinta-alaltaan 6 326 m² rakennuksineen ja korttelissa 28 sijaitseva tontti nro 4 (91-2-28-4) pinta-alaltaan 6 011 m² rakennuksineen yhteensä 42 milj. euron kauppahinnalla sekä muuten Senaatti-kiinteistöjen määräämin ehdoin. Kaupan ehtoihin kuuluu, että Helsingin yliopiston rahastot maksavat Senaatti-kiinteistöille myynnin johdosta palautettavat arvonlisäverot.

Selvitysosa: Kyseessä on Helsingin yliopiston päärakennuksen ja kirjaston sekä Fabiania-rakennuksen kiinteistöt, jotka sijaitsevat Helsingin kaupungin ydinkeskustassa, päärakennus osoitteessa Unioninkatu 34/Fabianinkatu 33, kirjastorakennus osoitteessa Unioninkatu 36 ja Fa-

biania -rakennus osoitteessa Fabianinkatu 35. Tarkoitus on, että kiinteistöt säilyvät jatkossakin yliopistokäytössä. Kiinteistökaupan taustalla on kiistanalainen omistusoikeus. Ehdotettava oikeustoimi poistaa tämän epäselvyyden.

Senaatti-kiinteistöt maksaa valtiolta saamaansa velkaa takaisin kauppasumman määrällä vuonna 2005. Momentin 15.01.02 (Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille) tuloarviossa takaisinmaksu on huomioitu tulojen lisäyksenä.

Palautettavien arvonlisäverojen suuruus on noin 3,4 milj. euroa.

80. Hallinnon uudistaminen ja erät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

26. *EU-puheenjohtajuus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU-puheenjohtajuuden edellyttämän lisähenkilöstötarpeen kasvusta.

2005 II lisätalousarvio	2 000 000
2005 talousarvio	5 000 000

27. *Tuottavuuden edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että momentin määrärahasta saa käyttää kunta- ja palvelurakennemuutoshanketta valmistelemaan asetetun kunta- ja palvelurakenneryhmän menoihin yhteensä 800 000 euroa. Asianomaisesta osuudesta saa käyttää määrärahaa enintään neljän henkilötyövuoden palkkauksiin.

Selvitysosa: Momentin määrärahoista on tähän mennessä varattu yhteensä 3,77 milj. euroa, jolla rahoitetaan sisäasiainministeriön hallinnonalan hallintopalvelujen tehostamista

ja oikeusministeriön hallinnonalan hallintopalvelujen tehostamista edistävien hankkeiden toteutus.

Eri hallinnonalojen ministeriöt ovat lisäksi hallinnonalojensa ydintehtävien osalta valmisteleet ja tehneet jo tähän mennessä ehdotuksia yhteensä noin 7 milj. euron osoittamiseksi momentilta sellaisten tuottavuutta lisäävien hankkeiden toteuttamiseen, joiden tuottavuushyödyt voidaan ottaa huomioon menovähennyksinä kehyspäätöksissä vuoteen 2011 mennessä. Niiden riittävän vaikuttava ja nopea toteuttaminen edellyttää hallinnonalan kehityksen puitteissa tapahtuvan rahoituksen lisäksi erillisrahoitusta. On odotettavissa, että ministeriöiden 14.10.2005 mennessä valmistelemat hallinnonalojen tarkistetut tuottavuusohjelmat sisältävät lisää tällaisia esityksiä.

Kuluvalla hallituskaudella ei ole enää tarkoitus lisätä momentin rahoitusta.

Perustelujen muutos aiheutuu tarkentuneesta kustannusarviosta.

2005 II lisätalousarvio	5 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	10 000 000

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää paitsi Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen myös eräissä tapauksissa päivärahojen maksamiseen sellaisille kansallisille asiantuntijoille, joille Euroopan unioni ei maksa korvauksia. Määrärahalla saa palkata enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräraikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

Selvitysosa: Euroopan unionissa palvelevien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkauksen ja sosiaaliturvan maksaa kotimainen työnantaja, mutta Euroopan unioni maksaa pääsääntöisesti heille tiettyjä korvauksia. Kansallisten asiantuntijoiden palvelussuhteen ehdot unionin toimielimissä perustuvat komission 27.2.2004 sekä neuvoston 16.6.2003 antamiin päätöksiin. Kansalliset asiantuntijat työskentelevät Euroopan unionin toimielimissä määräjän, vähintään kuusi kuukautta ja enintään neljä vuotta. Henkilö voi toimia kansallisena asiantuntijana pääsääntöisesti vain yhden kerran.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	1 177 000
2004 tilinpäätös	818 255
2003 tilinpäätös	941 162

28. Julkishallinnon sähköisen tunnistamisen ja verkkomaksamisen -hanke (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 450 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkishallinnon yhteisen sähköisen tunnistamisen ja verkkomaksamisen hankkeen toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Hankkeen tavoitteena rakentaa valtion ja kuntien käyttöön yhteinen sähköisen tunnistamisen ja verkkomaksamisen alusta, jotta mahdollisimman moni julkishallinnon palveluntuottaja käyttäisi samaa teknistä alustaa tuottaessaan kansalaisille tunnistautumista ja maksamista vaativia verkkopalveluja. Alustan teknisestä toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan menoja yhteensä 450 000 euroa.

Määrärahasta on tarkoitus rahoittaa tietoyhteiskuntaohjelmaa.

2005 II lisätalousarvio	450 000
-------------------------	---------

90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 84 000 000 euroa.

Selvitysosa: Euroopan unionin lisätalousarvioissa 1—5 on huomioitu vuoden 2004 ylijäämän tuloutus, tarkistukset Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettävän maksuhelpotuksen määrään aikaisemmilta vuosilta ja tarkistukset vuoden 2005 arvonlisävero- ja brut-

tokansantulopohjiin sekä perinteisiin omiin varoihin.

2005 II lisätalousarvio	-84 000 000
2005 talousarvio	1 513 000 000
2004 tilinpäätös	1 264 948 349
2003 tilinpäätös	1 338 247 972

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

<p>42. <i>Tuki varustamoliikkeille</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentille myönnetään 8 250 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lakia eräiltä matkustajaluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapautuksesta (625/2004) sovelletaan vuosilta 2005—2009 maksettavista palkoista toimitettaviin ennakonpidätyksiin ja mainituilta vero vuosilta toimitettavia verotuksia koskeviin tilityksiin. Tuki myönnetään siten, että työnantaja saa oma-aloitteisesti jättää tukea vastaavan määrän palkoista toimittamistaan ennakonpidätyksistä suorittamatta verohallinnolle. Veronsaajien verotulo-osuudet oikaistaisiin verontilitysjärjestelmässä. Valtiolle kertyvää veroa vastaavan valtion tuen määrän arvioidaan vuonna 2005 olevan 8 250 000 euroa.</p>	<p>2005 II lisätalousarvio</p>	<p>8 250 000</p>
<p>63. <i>Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 3 600 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu muuttuneen autoverolain perusteella suoritettavien autoverotuspäätösten oikaisujen palautuskoroista.</p>	<p>2005 II lisätalousarvio</p> <p>2005 talousarvio</p> <p>2004 tilinpäätös</p> <p>2003 tilinpäätös</p>	<p>3 600 000</p> <p>8 000 000</p> <p>11 454 806</p> <p>9 028 151</p>

Päälukka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

19. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvonlisäveromenojen arvioitua suuremmasta määrästä.

2005 II lisätalousarvio	8 000 000
2005 talousarvio	125 000 000
2004 tilinpäätös	129 374 236
2003 tilinpäätös	120 742 223

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.

2005 II lisätalousarvio	-7 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	67 129 000
2004 tilinpäätös	56 966 424
2003 tilinpäätös	55 548 985

07. Opetushallitus

21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 36 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	36 000
2005 I lisätalousarvio	303 000
2005 talousarvio	18 409 000
2004 tilinpäätös	18 403 000
2003 tilinpäätös	17 633 000

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	3 000
	2005 I lisätalousarvio	12 000
Momentille myönnetään lisäystä 3 000 euroa.	2005 talousarvio	790 000
	2004 tilinpäätös	885 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2003 tilinpäätös	768 000

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	11 000
	2005 I lisätalousarvio	70 000
Momentille myönnetään lisäystä 11 000 euroa.	2005 talousarvio	7 851 000
	2004 tilinpäätös	7 835 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2003 tilinpäätös	7 731 000

40. Yleissivistävä koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	2005 II lisätalousarvio	-18 000 000
	2005 talousarvio	1 783 738 000
	2004 tilinpäätös	1 684 436 296
Momentilta vähennetään 18 000 000 euroa.	2003 tilinpäätös	1 666 110 306
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys johtuu kuntien järjestämän aamu- ja iltapäivätoiminnan ennakoitua pienemmästä määrästä.		

60. Ammatillinen koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
	2005 talousarvio	431 505 000
	2004 tilinpäätös	401 081 875
Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.	2003 tilinpäätös	388 136 737
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä opiskelijamäärästä.		

69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

34. Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)	2005 II lisätalousarvio	2 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.	2005 talousarvio	26 000 000
	2004 tilinpäätös	19 500 000
	2003 tilinpäätös	12 000 000

Selvitysosa: Lisämääräraha mahdollistaa noin 500 henkilön koulutuksen aloittamisen.

70. Opintotuki

58. Avustus vuokratilustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v)	tävän avustuksen perusteena olevien vuokratilustannusten määrän täsmentymisestä.
Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Opiskelijasuntoyhteisöt.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu opiskelija-asuntoyhteisöille myönnet-	

2005 II lisätalousarvio	30 000
2005 I lisätalousarvio	740 000
2005 talousarvio	2 958 000
2004 tilinpäätös	2 711 671
2003 tilinpäätös	1 460 000

90. Taide ja kulttuuri

22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.
Momentille myönnetään lisäystä 232 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve johtuu mm. kohonneesta energiakustannuksesta.	

2005 II lisätalousarvio	11 000
2005 I lisätalousarvio	27 000
2005 talousarvio	3 417 000
2004 tilinpäätös	3 399 000
2003 tilinpäätös	3 483 000

2005 II lisätalousarvio	232 000
2005 I lisätalousarvio	187 000
2005 talousarvio	16 550 000
2004 tilinpäätös	16 677 000
2003 tilinpäätös	16 562 000

26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 11 000 euroa.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu avustuksen myöntämisestä Kauhajoen eduskuntasalimuseon peruskorjaukseen.

2005 II lisätalousarvio	400 000
2005 talousarvio	8 085 000
2004 tilinpäätös	3 713 000
2003 tilinpäätös	3 276 000

98. Liikuntatoimi

53. *Avustus Yleisurheilun MM 2005 -kisojen mediajärjestelyjen kustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen yleisurheilun MM 2005 -kisojen mediajärjestelyistä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Selvitysosa: Määrärahan tarve aiheutuu MM-kisajärjestäjälle myönnettävästä

avustuksesta kisojen mediajärjestelyjen aiheuttamiin ennakoiduttuihin menoihin.

Valtion tappiontakuu yleisurheilun MM 2005 -kisoille on 23.6.2005 kisajärjestäjälle myönnetyn 500 000 euron valtionavustuksen jälkeen enintään 2 500 000 euroa.

2005 II lisätalousarvio	1 200 000
-------------------------	-----------

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Maatalous

43. *Maatalouden ympäristötuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2005 saa tehdä EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän maatalouden ympäristötukijärjestelmän mukaisia sitoumuksia ja sopimuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2006—2014 menoja yhteensä enintään 350 000 000 euroa ja siten, että vuoden 2004 käyttämättä jääneestä myöntämisvaltuudesta ei tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Selvitysosa: Vuoden 2005 talousarvion mukaan sitoumuksia ja sopimuksia saa tehdä siten, että niistä aiheutuu vuosina 2006—2007 menoja yhteensä enintään 280 000 000 euroa ja mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Perustelujen muutos sisältää myöntämisvaltuuden käytöstä aiheutuvien menojen jaksottamisen vuoteen 2014 saakka, valtuuden määrän lisäyksen 70 000 000 eurolla sekä päätöksen siitä, että vuonna 2004 käyttämättä jääneestä myöntämisvaltuudesta ei tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta jäi käyttämättä 157 989 000 euroa. Hallinnollisen selkeyden vuoksi valtuudesta ei tehdä päätöksiä vuonna 2005, vaan vuoden 2005 myöntämisvaltuutta lisätään tarvittavalla 70 000 000 euron määrällä.

Vuonna 2005 tehtäviä päätöksiä ja toimenpiteitä varten arvioidaan tarvittavan myöntämisvaltuutta 350 000 000 euroa. Osasta sitoumuksia aiheutuu menoja vuoteen 2014 asti. Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta sitoumuksen antaneet tilat voivat tehdä maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (229/2005) perusteella uudet viisivuotiset perus- ja lisätoimenpidesitoumukset sen sijaan, että niiden sitoumuksia olisi jatkettu vain kahdella vuodella. Lisäksi tehdään kokonaan uusia viisi- ja kymmenvuotisia erityistukisopimuksia.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	321 900 000
2004 tilinpäätös	312 300 000
2003 tilinpäätös	305 900 000

49. *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 17 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2005 talousarviossa on maaseutuelinkeinon korkotukeen osoitettu 41 300 000 euroa. Vuoden 2005 loka-kuun alkuun mennessä korkotukea on maksettu 10,3 milj. euroa. Alhaisen korkotason ja lainojen myöntämisen lykkäytymisen takia korkotukea arvioidaan vuonna 2005 tarvittavan 24 300 000 euroa, joten momentilta voidaan

vähentää 17 000 000 euroa, mistä 8 500 000 euroa on siirtoa momentille 30.20.61.

2005 II lisätalousarvio	-17 000 000
2005 talousarvio	41 300 000
2004 tilinpäätös	20 214 595
2003 tilinpäätös	23 550 962

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisraha-
toon (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 500 000 euroa.

Lisäksi momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 30.20.49.

2005 II lisätalousarvio	8 500 000
2005 talousarvio	5 644 000
2004 tilinpäätös	14 089 000

40. Kala-, riista- ja porotalous

21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen
toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 130 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	130 000
2005 I lisätalousarvio	235 000
2005 talousarvio	16 421 000
2004 tilinpäätös	16 362 000
2003 tilinpäätös	15 955 000

50. Vesitalous

48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien
vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 250 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kevään 2005 poikkeuksellisen voimakkaiden tulvien aiheuttamista vahingoista. Vahinkojen kokonaismäärä nousee alustavien arvioiden mukaan noin 5 100 000 euroon. Lain mukaan korvausta voidaan myöntää enintään 80 % vahingoista. Vahinkojen arvioidun kokonaismäärän perusteella korvausten määrä olisi enintään noin 4 100 000 euroa. Kun tulvavahinkojen korvauksiin on vuoden 2005 talousarviossa osoitettu 841 000 euroa, on lisämäärärahan tarve siten 3 250 000 euroa. Maa- ja met-

sätalousministeriö päättää tarkemmasta korvaustasosta korvaushakemusten käsittelyn jälkeen, kun vahinkojen suuruus on tiedossa.

Tukijärjestelmän toimeenpano edellyttää komission hyväksyntää niiltä osin kuin korvauksia maksetaan maatalouden tuotantorakennuksiin tai maa- ja puutarhatilojen kasvavaan tai korjattuun satoon kohdistuneista vahingoista. Tästä korvausten osasta on tehtävä valtioneuvoston ilmoitus komissiolle.

2005 II lisätalousarvio	3 250 000
2005 talousarvio	841 000
2004 tilinpäätös	4 841 000
2003 tilinpäätös	841 000

77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v) *Selvitysosa:*

Momentille myönnetään lisäystä 9 950 000 euroa.

Lisämäärärahan käytön arvioitu jakautuminen (1 000 euroa)

Hanke tai käyttötarkoitus	Kokonais-		Myönnetty	
	kustannusarvio	Valtion osuus	aikaisemmin	Myönnetään
1. Uudet ja keskeneräiset hankkeet				
Uudet hankkeet				
Lounais- ja Luoteis-Pirkanmaan vesihuoltohanke	8 300	3 500	-	3 500
Laitila—Uusikaupunki yhdysvesijohto ja siirtoviemärihanke	2 800	1 400	-	1 400
Anjalankoski—Kotka siirtoviemäri- ja yhdysvesijohtohanke	15 100	2 000	-	2 000
Uudet hankkeet yhteensä	26 200	6 900	-	6 900
Keskeneräiset hankkeet yhteensä	10 525	7 440	5 390	2 050
Yhteensä	36 725	14 340	5 390	8 950
5. Pienehköt vesistö- ja vesihuoltotyöt			-	1 000
Yhteensä	36 725	14 340	5 390	9 950

Uusiin hankkeisiin myönnettävää määrärahaa käytetään seuraavien hankkeiden valtionosuuden rahoittamiseen:

Anjalankoski—Kotka siirtoviemäri- ja yhdysvesijohtohanke. Hanke on tarpeen eteläisen Kymenlaakson poikkeusolojen vedenhankinnan turvaamiseksi. Valtionosuus on yhteensä 5 000 000 euroa, mistä 2 000 000 euron määräraha vastaa valtionosuutta yhdysvesijohdon kustannuksista. Siirtoviemärihankkeen osalta valtion osuus rahoitetaan ympäristöministeriön pääluokasta.

Lounais- ja Luoteis-Pirkanmaan vesihuoltohanke. Hanke on kiireellinen alueen talousveden laatu- ja riittävyysongelmien vuoksi.

Laitila—Uusikaupunki yhdysvesijohto ja siirtoviemärihanke. Hankkeen tavoitteena on varmistaa kummankin kaupungin vedenhan-

kintaa ja käsitellä Laitilan jätevedet taloudellisemmin Uudessakaupungissa.

Keskeneräisiin hankkeisiin myönnettävää määrärahaa käytetään seuraavien hankkeiden loppuun saattamiseen: Ivalon, Kittilän ja Vöyrinjoen tulvansuojelu- ja kunnostushanke, Tuusulanjoen kunnostus, Joutseno—Imatra—Ruokolahti yhdysvesijohto, Uukuniemi—Kessälähti syöttövesijohto sekä Purmonjoen keskiosan tulvansuojelu ja Pyhäjoen alaosan tulvansuojelu.

2005 II lisätalousarvio	9 950 000
2005 talousarvio	13 458 000
2004 tilinpäätös	16 965 000
2003 tilinpäätös	16 565 000

60. Metsätalous

42. Valtionapu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille (kiinteä määräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Taimi-Tapio Oy:n velkojina oleville Met-

sätalouden kehittämiskeskus Tapiolle ja metsäkeskuksille annetaan metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/1995) 6 §:n 2 momentin mukainen

valtuutus maa- ja metsätalousministeriön erikseen antamalla luvalla saada ryhtyä Taimi-Tapio Oy:n saneerausohjelman loppumiseen liittyviin järjestelyihin siten, että Hämeen-Uudenmaan ja Pirkanmaan metsäkeskusten vakautettu vakuudeton I-lainan saatavista maksetaan vähintään 20 % ja loppuosa saatavista annetaan anteeksi ja että Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion vakautettu vakuudeton I-lainan saatava jää voimaan entisin ehdoin, sekä että tarvittaessa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio voi vaihtaa vaihtovelkakirjojansa yhtiön osakkeiksi.

Selvitysosa: Helsingin käräjäoikeus vahvisti 10.5.1996 Taimi-Tapio Oy:n saneerausohjelman. Yhtiön saneerausohjelma päättyy 31.1.2006. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio sekä Lounais-Suomen ja Hämeen-Uudenmaan metsäkeskukset ovat yhtiön pääomistajat. Muiden velkojien ohella Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio ja eräät metsäkeskukset ovat yhtiön velkojia.

Saneerausohjelman valvoja on 19.4.2005 tehnyt yhtiön velkojille esityksen saneerausohjelman loppumiseen liittyvistä järjestelyistä.

Näistä järjestelyistä Hämeen-Uudenmaan ja Pirkanmaan metsäkeskusten vakautettu vakuudeton I-lainan saatavien osittainen, määrältään noin 40 000 euron anteeksiantaminen, se ettei Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion vakautettu vakuudeton I-lainan saatavasta tässä vaiheessa suoritettaisi mitään, ja se että tarvittaessa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio voisi vaihtaa vaihtovelkakirjojansa yhtiön osakkeiksi, edellyttävät metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaista eduskunnan valtion talousarvion yhteydessä myöntämää valtuutusta ja maa- ja metsätalousministeriön erikseen antamaa lupaa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	595 000
2005 talousarvio	43 677 000
2004 tilinpäätös	44 510 000
2003 tilinpäätös	43 750 000

70. Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö

40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 590 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tilusjärjestelyjen ennakoitua suurem-

masta kysynnästä sekä siitä, että uusjakotoimitukset viedään läpi aiempaa nopeammin.

2005 II lisätalousarvio	590 000
2005 talousarvio	4 000 000
2004 tilinpäätös	4 499 992
2003 tilinpäätös	3 000 000

71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos

21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 62 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	62 000
2005 I lisätalousarvio	220 000
2005 talousarvio	23 958 000
2004 tilinpäätös	22 998 000
2003 tilinpäätös	22 912 000

72. Elintarvikevirasto

21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 II lisätalousarvio	30 000
	2005 I lisätalousarvio	78 000
	2005 talousarvio	5 489 000
	2004 tilinpäätös	5 116 000
	2003 tilinpäätös	5 107 000

73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 49 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 II lisätalousarvio	49 000
	2005 I lisätalousarvio	176 000
	2005 talousarvio	14 798 000
	2004 tilinpäätös	14 037 000
	2003 tilinpäätös	13 164 000

90. Hallinto

21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 764 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 264 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 500 000 euroa 1.5.2006 toimintansa aloittavan Elintarviketurvallisuusviraston perustamiseen liittyvistä kertaluonteisista menoista. Perustettava Elintarviketurvallisuusvirastokokonaisuus on laaja ja perustamisvaihe aiheuttaa paljon kertaluonteisia ja arvioitua suurempia menoja, jotka	ovat välttämättömiä viraston häiriöttömän käynnistymisen varmistamiseksi ja toimintaedellytysten turvaamiseksi.	
	2005 II lisätalousarvio	764 000
	2005 I lisätalousarvio	445 000
	2005 talousarvio	36 040 000
	2004 tilinpäätös	35 681 000
	2003 tilinpäätös	34 468 000
	25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.	

<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu eläintalain (55/1980) perusteella maksettavista eläintautien hävittämistoimenpiteistä.	2005 II lisätalousarvio	700 000
	2005 talousarvio	1 580 000
	2004 tilinpäätös	2 248 346
	2003 tilinpäätös	1 624 115

91. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta

<i>21. Lautakuntien toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	5 000
	2005 I lisätalousarvio	9 000
Momentille myönnetään lisäystä 5 000 euroa.	2005 talousarvio	711 000
	2004 tilinpäätös	654 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2003 tilinpäätös	608 000

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

22. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 119 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 36 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä ERA-NET Transport tutkimushankkeen neljänneksen maksuerän ministeriön maksuosuudesta, 37 000 euroa Europolar ERA-NET tutkimushankkeen, 39 000 euroa VIKING MIP 2004 -selvityshankkeiden sekä 7 000 euroa

VIKING MIP 2004 -toteutushankkeiden ensimmäisen maksuerän ministeriön maksuosuudesta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2005 II lisätalousarvio	119 000
2005 I lisätalousarvio	54 000
2005 talousarvio	6 850 000
2004 tilinpäätös	7 064 000
2003 tilinpäätös	8 211 000

24. Tiehallinto

21. *Perustienpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 450 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n TEN-tuen suorituksista, joita vastaava tulojen lisäys tuloutetaan momentille 12.31.24.

2005 II lisätalousarvio	6 450 000
2005 I lisätalousarvio	1 726 000
2005 talousarvio	588 770 000
2004 tilinpäätös	589 704 000
2003 tilinpäätös	606 262 100

76. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tietoimitusten aikaistumisesta.

2005 II lisätalousarvio	4 300 000
2005 talousarvio	23 546 000
2004 tilinpäätös	24 546 000
2003 tilinpäätös	20 164 533

78. *Eräät tiehankkeet* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 640 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Tiehallinto oikeutetaan solmimaan

hankkeen vt 4 Jyväskylä—Kirri vuonna 2003 myönnetyn enintään 21,0 milj. euron sijasta enintään 15,7 milj. euron sopimusvaltuus ja hankkeen vt 8 Raision kohta enintään 14,0 milj. euron sijasta enintään 12,7 milj. euron sopimusvaltuus.

Selvitysosa: Hankkeilta vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 1. rakennusvaihe vähennetään 1 000 000 euroa, vt 4 Lahti—Heinola 340 000 euroa, vt 5 Joroinen—Varkaus 900 000 euroa, vt 8 Raision kohta 1 300 000 euroa ja vt 13 Nuijamaan raja-aseman tieyhte-

ys 600 000 euroa. Hankkeen vt 4 Jyväskylä—Kirri lisämäärärahan tarve on 1 500 000 euroa. Määrärahatarpeiden muutokset aiheutuvat hankkeiden ajoituksesta ja sopimusvaltuuksien muutoksista. Hankkeen vt 4 Jyväskylä—Kirri sopimusvaltuus pienenee 5 300 000 eurolla ja hankkeen vt 8 Raision kohta sopimusvaltuus pienenee 1 300 000 eurolla. Muiden hankkeiden sopimusvaltuudet eivät muutu.

Edellä olevan johdosta momentilta voidaan vähentää 2 640 000 euroa.

Hanke-erittely

Keskeneräiset tiehankkeet	Valmis liiken- teelle	Sopimusvaltuus			Määräraha		Rahoitustarve myöhemmin milj. €
		milj. €	Muutos milj. €	Käytetty milj. €	Talousarvio milj. €	II lisä- talousarvio milj. €	
Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 1. rakennusvaihe	2006	57,0	-	25,5	19,0	-1,0	13,5
Vt 4 Lahti—Heinola	2005	41,0	-	15,2	21,0	-0,34	5,1
Vt 4 Jyväskylä—Kirri	2005	21,0	-5,3	9,0	3,9	1,5	1,3
Vt 5 Joroinen— Varkaus	2005	28,0	-	17,1	10,8	-0,9	1,0
Vt 8 Raision kohta	2004	14,0	-1,3	11,4	2,6	-1,3	-
Vt 13 Nuijamaan raja- aseman tieyhteys	2005	14,5	-	5,0	8,6	-0,6	1,5
Yhteensä		175,5	-6,6	83,2	65,9	-2,64	22,4

2005 II lisätalousarvio	-2 640 000
2005 talousarvio	94 900 000
2004 tilinpäätös	92 972 107
2003 tilinpäätös	12 213 527

30. Merenkululaitos

78. *Eräät vesiväylähankkeet* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lupaprosessien viiveiden vuoksi Tornion väylän syventämistöitä ei ole päästy aloittamaan suunnitellusti. Hankkeen toteutus siirtyy vuodella eteenpäin ja hanke valmistuu vuonna 2007. Hankkeesta arvioi-

daan aiheutuvan valtiolle menoja noin 6,5 milj. euroa vuonna 2006 ja noin 4,0 milj. euroa vuonna 2007. Hankkeen sopimusvaltuus, enintään 11,0 milj. euroa, ei muutu.

2005 II lisätalousarvio	-4 500 000
2005 talousarvio	5 000 000

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tuen piiriin merkittyjen alusten lukumäärän vähen-

tymisestä seitsemällä aluksella vuosina 2004—2005.

2005 II lisätalousarvio	-8 000 000
2005 talousarvio	46 738 000
2004 tilinpäätös	39 132 256
2003 tilinpäätös	40 307 278

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 520 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentille 12.31.40 tuloutettua EU:n TEN-tukea vastaavan suuruisen määrärahan osoittamisesta yli-ikäisten päällysrakenteiden uusimiseen ja korvausinvestointeihin.

2005 II lisätalousarvio	6 520 000
2005 I lisätalousarvio	8 935 000
2005 talousarvio	285 000 000
2004 tilinpäätös	299 713 000
2003 tilinpäätös	289 901 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Kuokkalankoski—Lempäälä radanokaisun loppukorvauksien maksamisesta.

2005 II lisätalousarvio	900 000
2005 I lisätalousarvio	900 000
2005 talousarvio	700 000
2004 tilinpäätös	2 270 045
2003 tilinpäätös	3 381 137

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hankkeen Kerava—Lahti -oikorata kuluvan vuoden rakennustöiden edistymisestä. Hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Hanke-erittely

Keskeneräiset hankkeet	Valmis	Sopimusvaltuus			Määräraha		Rahoitustarve myöhemmin milj. €
		milj. €	Käytetty milj. €	Talousarvio milj. €	I lisätalousarvio milj. €	II lisätalousarvio milj. €	
Kerava—Lahti -oikorata	2006	331,0	226,1	78,0	-3,7	4,7	25,9

2005 II lisätalousarvio	4 700 000
2005 I lisätalousarvio	-2 800 000
2005 talousarvio	102 700 000
2004 tilinpäätös	153 539 431
2003 tilinpäätös	102 770 850

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 71 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 45 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä tuesta IMAGE-hankkeelle, 16 000 euroa VIKING MIP 2004 -selvityshankkeiden sekä 10 000 euroa VIKING MIP 2004 -toteutus-hankkeiden ensimmäisen maksuerän ministeriön osuudesta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2005 II lisätalousarvio	71 000
2005 I lisätalousarvio	144 000
2005 talousarvio	81 275 000
2004 tilinpäätös	82 439 000
2003 tilinpäätös	83 134 000

64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 240 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös yhteysalusliikennepalveluihin liittyviin polttoaineiden ostoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu polttoaineiden hintatason noususta.

2005 II lisätalousarvio	240 000
2005 talousarvio	8 700 000
2004 tilinpäätös	8 491 000

70. Viestintävirasto

21. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut budjetoidaan maksuperusteisesti.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	3 816 000
2004 tilinpäätös	6 034 000
2003 tilinpäätös	-2 696 709

72. Viestinnän korvaukset ja avustukset

43. *Poikkeusolojen viestintäverkot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää viranomaisradioverkon (VIRVE) investointien toteuttamiseen sekä hintatuen, päätelaitteiden käyttötuen ja alijäämätuen maksamiseen Suomen Erillisverkot Oy:lle.

Selvitysosa: Viranomaisradioverkon kehittäminen, markkinointi ja ylläpito on tarkoitettu keskeiseksi vuoden 2006 alusta lukien liikenne- ja viestintäministeriön ohjauksessa toimivalle valtion yksin omistamalle Suomen Erillisverkot Oy:lle. Yhtiö toimii investoinneissaan sekä palvelujen hinnoittelussa liiketaloudellisin periaattein. Erityisistä syistä yhtiölle voidaan osoittaa erikseen sovittaviin tarkoituksiin määrääjäksi valtionrahoitusta liikenne- ja viestintäministeriön käytössä olevan määrärahan rajoissa sekä Huoltovarmuuskeskuksen päätöksillä perusparannus- ja kehittämisinvestointeihin.

Viranomaisradioverkon kehittämishankkeen kokonaisrahoitukseen myönnettiin vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa 35 milj. euron kolmevuotinen siirtomääräraha momentille 26.01.23. Viranomaisradioverkon käyttäjiä arvioidaan olevan vuoden 2005 lopussa noin 27 200 ja vuoden 2006 lopussa 28 800, mikä on merkittävästi vähemmän kuin sisäasiainministeriön asettama 50 000 päätelaitteen tavoite. Suomen Erillisverkot Oy:n edellytetään selvittävän pikaisesti liiketoimintasuunnitelmasa päätelaitteiden määrän vuoden 2007 lopussa ja toimenpiteet sen saavuttamiseksi.

Viranomaisradioverkon toteuttaminen on viivästynyt. Liikenne- ja viestintäministeriön investointiohjelmien loppuunsaattamiseen esitetään vuoden 2005 jälkeen enintään 1 200 000 euroa. Kuntien päätelaitteiden hankintoihin vuoden 2005 loppuun asti myönnettävä 50 prosentin valtionavustus on tarkoitus muuttaa vuoden 2006 alusta lukien Suomen Erillisverkot Oy:n kautta maksettavaksi hintatueksi ja tukea varten esitetään enintään 1 000 000 euroa. Kuntien päätelaitteiden käyttöä vuoden 2005 loppuun saakka ohjaava henkilökunta voi tarvittaessa jatkaa toimintaa vuoden 2006 alusta lukien Suomen Erillisverkot Oy:n palveluksessa, jonka palvelun oston esitetään enintään 500 000 euroa. Suomen Erillisverkot Oy:lle VIRVE-verkkotoiminnasta vuoden 2006 loppuun aiheutuvan alijäämän kattamiseen esitetään alijäämätukea enintään 5 200 000 euroa, josta 3 200 000 euroa tässä lisätalousarviossa ja 2 000 000 euroa vuoden 2006 talousarviossa.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen

	€
Liikenne- ja viestintäministeriön VIRVE-investointiohjelman loppuosa	1 200 000
Suomen Erillisverkot Oy:lle kuntien päätelaitteiden hintatuki	1 000 000
Suomen Erillisverkot Oy:ltä ostettava kuntien päätelaitteiden käyttötuki	500 000
Suomen Erillisverkot Oy:lle VIRVE-verkon alijäämätuki	3 200 000
Yhteensä	5 900 000
2005 II lisätalousarvio	5 900 000

80. Ilmatieteen laitos

21. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Culminatium Oy:n osakeantiin.

Selvitysosa: Momentin käyttöperusteiden täydennyksellä mahdollistetaan Ilmatieteen laitoksen osallistuminen Culminatium Oy:n osakeannissa 20 osakkeen merkitsemi-

seen merkintähinnaltaan á 550 euroa, yhteensä 11 000 euroa.	2005 II lisätalousarvio	—
Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	2005 I lisätalousarvio	370 000
	2005 talousarvio	30 516 000
	2004 tilinpäätös	28 391 000
	2003 tilinpäätös	27 240 000

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 11 945 000 eurosta 12 021 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.

Myöntämisvaltuuden kasvu 76 000 eurolla aiheutuu yhteisöaloitehankkeen aikaistumisesta. Hankkeen maksatusmääräraha tarvitaan vuonna 2006. Ohjelmalle myönnetty kokonaisvaltuus ei tämän johdosta muutu.

2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
2005 I lisätalousarvio	770 000
2005 talousarvio	13 293 000
2004 tilinpäätös	5 755 872
2003 tilinpäätös	4 320 843

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Hallinto

<p>22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 270 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu TE-keskusten siirtymisestä uuteen palkkausjärjestelmään.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">270 000</td> </tr> <tr> <td>2005 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 986 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">74 871 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">73 146 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">70 340 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	270 000	2005 I lisätalousarvio	1 986 000	2005 talousarvio	74 871 000	2004 tilinpäätös	73 146 000	2003 tilinpäätös	70 340 000
2005 II lisätalousarvio	270 000										
2005 I lisätalousarvio	1 986 000										
2005 talousarvio	74 871 000										
2004 tilinpäätös	73 146 000										
2003 tilinpäätös	70 340 000										

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

<p>83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)</p> <p>Momentin perusteluja muutetaan siten, että maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 20 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on tarkoitus pitää 20 milj. euron tasolla kuluvan vaalikauden ajan. Maksuvapautusmenettely arvioidaan uudelleen vuonna 2008.</p>	<p>Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.</p> <table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td>2005 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">64 063 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">61 417 101</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">69 758 071</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	—	2005 I lisätalousarvio	—	2005 talousarvio	64 063 000	2004 tilinpäätös	61 417 101	2003 tilinpäätös	69 758 071
2005 II lisätalousarvio	—										
2005 I lisätalousarvio	—										
2005 talousarvio	64 063 000										
2004 tilinpäätös	61 417 101										
2003 tilinpäätös	69 758 071										

30. Yrityspolitiikka

<p>21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.</p>	<p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmien uusimisesta. Nykyinen kaupparekisterijärjestelmä, säätiörekisterijärjestelmä, yritys kiinnitysjärjestelmä sekä tilinpäätösten kuva-arkisto korvataan uudella tietojärjestelmällä,</p>
---	--

joka samalla yhtenäistää järjestelmissä käytettyä tekniikkaa, parantaa palvelua ja lisää tuottavuutta. Hanketta rahoitetaan myös momentilta 28.80.27 (Tuottavuuden edistäminen) ja sen toteuttamisessa noudatetaan momentin selvitysosassa todettua menettelytapaa, jossa valtiovarainministeriö tekee ao. ministeriön kanssa tuottavuuden lisäämistä ja tuottavuushyötyjen toteuttamista koskevan yhteistoimintasopimuksen. Yhteistoimintasopimukseen sisällytetään myös hankkeen hankesuunnitelmaa, toteutusaikataulua, resurssointia, kokonaisrahoitusta, ohjausta ja raportointia koskevat asiat sekä hankkeen vaikutukset yksikkökustannuksiin ja palvelujen hinnoitteluun. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on alustavasti arvioitu noin 25 milj. euroa.

2005 II lisätalousarvio	3 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	1 177 000
2004 tilinpäätös	-1 648 906
2003 tilinpäätös	-545 302

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2005 elinkeinopoliittisin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 132 912 000 euroa, johon sisältyvät myös naisyrityslainat.

Selvitysosa: Erityiskorkotuen piirissä olevien lainojen myöntämisvaltuutta korotetaan 10 000 000 eurolla kyseisten lainojen ennakoitua suuremman kysynnän johdosta.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 225 000 euroa vuonna 2006, 385 000 euroa vuonna 2007, 286 000 euroa vuonna 2008 ja 273 000 euroa vuosina 2009—2010.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	17 320 000
2004 tilinpäätös	17 494 338
2003 tilinpäätös	20 510 367

43. *Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä käytöstä.

2005 II lisätalousarvio	-5 000 000
2005 talousarvio	22 200 000
2004 tilinpäätös	12 923 119
2003 tilinpäätös	17 007 217

48. *Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä käytöstä.

2005 II lisätalousarvio	-3 000 000
2005 talousarvio	6 300 000
2004 tilinpäätös	1 361 331
2003 tilinpäätös	1 819 034

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 11 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 103 653 000 eurosta 104 013 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.

Myöntämisvaltuuden 360 000 euron lisäystarve aiheutuu Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) osarahoitettujen pk-yritysten osaamisen kehittämisspalvelujen tuottamista koskevilla hankkeilla kertyneistä ennakoitua suuremmista tuloista.

Myöntämisvaltuuden lisäyksen jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus		Yhteensä
	Talousarvio + I lisätalousarvio	II lisätalousarvio	
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tavoite 1	43,533		43,533
Tavoite 2	37,943		37,943
Interreg	1,176		1,176
Yhteensä	82,652		82,652
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)			
Tavoite 1	2,059		2,059
Tavoite 2	2,493		2,493
Tavoite 3	12,747		12,747
Yhteensä	17,299		17,299
Palautumakorotus	3,702	0,360	4,062
Kaikki yhteensä	103,653	0,360	104,013

Vuoden 2005 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 21 374 000 euroa vuonna 2005, 51 435 000 euroa vuonna 2006, 26 003 000 euroa vuonna 2007 ja 5 201 000 euroa vuonna 2008.	2005 II lisätalousarvio	-11 000 000
	2005 I lisätalousarvio	—
	2005 talousarvio	87 898 000
	2004 tilinpäätös	70 660 260
	2003 tilinpäätös	68 463 984

60. Energiapolitiikka

41. Avustus koelaitosten rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen enintään neljän uutta energiateknologiaa edustavan suuren koelaitoksen rakentamista varten.

Vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa momentille budjetoitu 9 600 000 euron kolmevuotinen siirtomääräraha peruutetaan.

Selvitysosa: Ilmastostrategian tavoitteiden ja eduskunnan vuoden 2003 talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksymän lausuman mukaisesti myönnettiin vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa 9 600 000 euron siirtomääräraha uutta energiateknologiaa edustavan suuren koelaitoksen rakentamiseen. Määräraha on edelleen käyttämättä, koska tu-

ettavaksi tarkoitettu koelaitoshanke viivästyi lupa-asioihin liittyvien valitusten vuoksi ja peruuntui lopulta kokonaan. Nyt kuitenkin on noussut esille uusia lupaavia vastaavan teknologian hankkeita, jotka soveltuisivat koelaitoshankkeiksi. Vuoden 2003 siirtomäärärahan käyttöaika päättyy vuonna 2005, joten määräraha ei enää sovellu pitkäkestoisten hankkeiden tukemiseen. Siten se jätetään käyttämättä ja vastaava määräraha budjetoidaan nyt uudelleen, jolloin määrärahan käyttöaika pitenee vuoden 2007 loppuun.

Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.

2005 II lisätalousarvio	9 600 000
2003 tilinpäätös	9 600 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 190 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahalla on tarkoitus rahoittaa Suomen pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajuuden valmistelusta aiheutuvat menot ja Pohjoisen ulottuvuuden kumppanuuden käytännön toiminnasta ja alueellisten neuvostojen toiminnasta aiheutuvat menot.

2005 II lisätalousarvio	190 000
2005 I lisätalousarvio	373 000
2005 talousarvio	34 556 000
2004 tilinpäätös	33 733 000
2003 tilinpäätös	32 472 000

29. *Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 225 000 euroa.

Lisäksi momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös hallinnonalan Tieto 2005 -uudistuksen edellyttämien projektien ja hankkeiden kuten rekisteri-, ti-

lasto- ja tutkimushankkeiden loppuun saattamiseen ja toimeenpanoon.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

2005 II lisätalousarvio	3 225 000
2005 talousarvio	460 000
2003 tilinpäätös	2 682 000

63. *Eräät erityishankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 560 000 euroa.

Vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille budjetoidusta 1 000 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa 560 000 euroa peruutetaan.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuosille 2004—2007 ulottuvan alkoholihoito- ja terveydenhuollon toimeenpanoa varten vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa osoitetusta kolmevuotisesta siirtomäärärahasta ohjelman viivästyneen käynnistymisen vuoksi käyttämättä jäävän määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.

2005 II lisätalousarvio	560 000
2005 talousarvio	7 375 000
2004 tilinpäätös	7 500 000
2003 tilinpäätös	7 000 000

03. Työttömyysturvalautakunta

21. Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	6 000
Momentille myönnetään lisäystä 6 000 euroa.	2005 I lisätalousarvio	28 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 talousarvio	1 795 000
	2004 tilinpäätös	1 795 000
	2003 tilinpäätös	1 725 000

04. Tarkastuslautakunta

21. Tarkastuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	250 000
Momentille myönnetään lisäystä 250 000 euroa.	2005 I lisätalousarvio	27 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 2005 arvioitua suuremmasta valitusten määrästä ja uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 talousarvio	1 777 000
	2004 tilinpäätös	1 630 000
	2003 tilinpäätös	1 776 000

08. Kansanterveyslaitos

26. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	rokotteen hankkimista. Rokote on hankittava syksyn 2005 aikana varastoon, jotta sen käyttö voitaisiin aloittaa heti pandemian puhjettua.	
Momentille myönnetään lisäystä 20 800 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu 5,2 miljoonan H5N1-mallirokoteannoksen hankkimisesta Suomeen. WHO:n arvioiden mukaan influenssapandemian uhka on todellinen ja siihen varautuminen edellyttää		
	2005 II lisätalousarvio	20 800 000
	2005 talousarvio	9 400 000
	2004 tilinpäätös	9 525 985
	2003 tilinpäätös	5 371 954

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	20 000
	2005 I lisätalousarvio	85 000
Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.	2005 talousarvio	4 930 000
	2004 tilinpäätös	5 047 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2003 tilinpäätös	4 657 000

10. Säteilyturvakeskus

21. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 II lisätalousarvio	360 000
Momentille myönnetään lisäystä 360 000 euroa.	2005 I lisätalousarvio	256 000
	2005 talousarvio	11 400 000
	2004 tilinpäätös	11 330 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu laitekannan uusimisesta.	2003 tilinpäätös	11 386 000

15. Perhekustannusten tasaus

51. Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha)	heutuviin kustannuksiin maksettavien tukien arvioitua suuremmasta määrästä.	
Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.		
	2005 II lisätalousarvio	150 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu kansainvälisestä lapseksiottamisesta aiheutuviin kustannuksiin maksettavien tukien arvioitua suuremmasta määrästä.	2005 talousarvio	11 100 000
	2004 tilinpäätös	11 100 000
	2003 tilinpäätös	10 935 000

17. Työttömyysturva

50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)	2005 II lisätalousarvio	-9 000 000
Momentilta vähennetään 9 000 000 euroa.	2005 talousarvio	580 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.	2004 tilinpäätös	592 000 000
	2003 tilinpäätös	562 000 000

51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
2005 talousarvio	76 000 000
2004 tilinpäätös	99 000 000
2003 tilinpäätös	95 700 000

55. *Valtionosuus vuorottelukorvauksesta* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-5 000 000
2005 talousarvio	35 000 000

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 45 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmeno- ja vakuutusmaksutuottoarvioiden tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-45 000 000
2005 I lisätalousarvio	4 260 000
2005 talousarvio	1 017 000 000
2004 tilinpäätös	769 618 758
2003 tilinpäätös	727 950 412

19. Eläkevakuutus

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu vakuutusmaksutuottoarvion sekä avoimien maksujen arvion tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-8 000 000
2005 talousarvio	60 000 000
2004 tilinpäätös	58 700 000
2003 tilinpäätös	46 581 641

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu pääasiassa vakuutusmaksutuottoarvion tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-10 000 000
2005 talousarvio	1 117 000 000
2004 tilinpäätös	1 099 572 106
2003 tilinpäätös	989 648 698

21. Rintamaveteraaneläkkeet

52. *Rintamalisät ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu menoarvion tarkentumisesta.

2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
2005 talousarvio	90 700 000
2004 tilinpäätös	96 011 843
2003 tilinpäätös	105 918 539

28. Muu toimeentuloturva

60. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)	<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan lisäys aiheutuu lainmuutoksesta seuranneesta menoarvion tarkentumisesta.
Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 euroa.	
	2005 II lisätalousarvio 6 000 000
	2005 talousarvio 12 700 000

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

39. Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	sestä. Kiinteän määrärahan muuttaminen kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi mahdollistaa määrärahan joustavan käytön.
Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.	
Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.	2005 II lisätalousarvio 400 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu sosiaalialan osaamiskeskusten perusrahoituksen turvaamiseksi tarvittavasta lisäyk-	2005 talousarvio 3 000 000
	2004 tilinpäätös 3 000 000
	2003 tilinpäätös 3 000 000

33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot

23. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)	ta oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen ylimääräisistä kustannuksista.
Momentille myönnetään lisäystä 166 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Etelä-Aasian luonnononnettomuudesta Etelä-Suomen lääninhallitukselle aiheutuneis-	2005 II lisätalousarvio 166 000
	2005 talousarvio 6 025 000
	2004 tilinpäätös 6 440 162
	2003 tilinpäätös 5 954 449

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työhallinto

21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 66 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	66 000
2005 I lisätalousarvio	224 000
2005 talousarvio	22 327 000
2004 tilinpäätös	22 231 000
2003 tilinpäätös	21 582 000

22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	2 000
2005 I lisätalousarvio	6 000
2005 talousarvio	759 000
2004 tilinpäätös	758 000
2003 tilinpäätös	751 000

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistumisen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 5 948 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien ennakoitua pienemmistä maksatuksista vuonna 2005.

2005 II lisätalousarvio	-4 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	137 055 000
2004 tilinpäätös	120 167 185
2003 tilinpäätös	121 867 434

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuu-

desta 5 315 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.	2005 II lisätalousarvio	-1 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.	2005 I lisätalousarvio	—
	2005 talousarvio	85 585 000
	2004 tilinpäätös	78 893 809
	2003 tilinpäätös	78 574 944

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 554 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 II lisätalousarvio	554 000
2005 I lisätalousarvio	2 575 000
2005 talousarvio	134 583 000
2004 tilinpäätös	137 592 743
2003 tilinpäätös	128 220 000

52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu työmarkkinatukea saavien ennakoitua pienemmästä määrästä.

2005 II lisätalousarvio	-30 000 000
2005 talousarvio	995 208 000
2004 tilinpäätös	1 016 688 200
2003 tilinpäätös	995 478 373

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää ulkomaalaislain (301/2004) 48 §:n perusteella järjestettävästä paluumuuttovalmennuksesta sekä suomen tai ruotsin kielen taidon testaamiseksi laaditun kielitutkinnon järjestämisestä aiheutuvien

asiantuntijapalkkioiden ja muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 II lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	900 000
2004 tilinpäätös	612 248
2003 tilinpäätös	311 559

Päälukka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

<p>21. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">100 000</td> </tr> <tr> <td>2005 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">331 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">23 032 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">23 138 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">22 725 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	100 000	2005 I lisätalousarvio	331 000	2005 talousarvio	23 032 000	2004 tilinpäätös	23 138 000	2003 tilinpäätös	22 725 000
2005 II lisätalousarvio	100 000										
2005 I lisätalousarvio	331 000										
2005 talousarvio	23 032 000										
2004 tilinpäätös	23 138 000										
2003 tilinpäätös	22 725 000										

10. Ympäristön suojelu

<p>27. Ympäristövahinkojen torjunta (arvio- määräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitettu välttämättömiin kalustohankintoihin valtion öljyntorjunta-aluksiin ja varastoille.</p> <p>Kalustomenoja vastaavaa korvausta haetaan öljysuojarahastosta. Korvaukset tuloutetaan momentille 12.35.60.</p>	<p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys johtuu siitä, että momentin määrärahan käyttö ei tule toteutumaan vuonna 2005.</p> <table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-6 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">6 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 000 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	-6 000 000	2005 talousarvio	6 000 000	2004 tilinpäätös	10 000 000										
2005 II lisätalousarvio	-6 000 000																
2005 talousarvio	6 000 000																
2004 tilinpäätös	10 000 000																
<table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 467 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 282 716</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 909 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	1 000 000	2005 talousarvio	2 467 000	2004 tilinpäätös	2 282 716	2003 tilinpäätös	2 909 000	<p>77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 1 050 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Anjalankosken—Kotkan siirtoviemäriin valtion loppurahoitusosuudesta.</p> <table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 050 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">11 900 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 000 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 900 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	1 050 000	2005 talousarvio	11 900 000	2004 tilinpäätös	10 000 000	2003 tilinpäätös	10 900 000
2005 II lisätalousarvio	1 000 000																
2005 talousarvio	2 467 000																
2004 tilinpäätös	2 282 716																
2003 tilinpäätös	2 909 000																
2005 II lisätalousarvio	1 050 000																
2005 talousarvio	11 900 000																
2004 tilinpäätös	10 000 000																
2003 tilinpäätös	10 900 000																
<p>66. Romuajoneuvojen jätehuoltoavustus (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentilta vähennetään 6 000 000 euroa.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 050 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">11 900 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 000 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 900 000</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	1 050 000	2005 talousarvio	11 900 000	2004 tilinpäätös	10 000 000	2003 tilinpäätös	10 900 000								
2005 II lisätalousarvio	1 050 000																
2005 talousarvio	11 900 000																
2004 tilinpäätös	10 000 000																
2003 tilinpäätös	10 900 000																

20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

52. <i>Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät</i> (siirtomääräraha 3 v)	matkailun edellytysten parantamiseen eteläisessä Suomessa.	
Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitus käyttää luonnon virkistyskäytön ja luonto-		
	2005 II lisätalousarvio	300 000
	2005 I lisätalousarvio	312 000
	2005 talousarvio	22 435 000

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

62. <i>EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta</i> (arviomääräraha)	2005 II lisätalousarvio	-800 000
	2005 I lisätalousarvio	—
	2005 talousarvio	10 765 000
Momentilta vähennetään 800 000 euroa.	2004 tilinpäätös	8 005 564
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä maksatuksista rakennerahasto-ohjelmiin.	2003 tilinpäätös	5 641 246

Pääluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

01. Euromääräisen velan korko

<p>90. <i>Euromääräisen velan korko</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentilta vähennetään 122 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu lainanottotarpeen pienentymisestä, korkojen ennakoitua alhaisemmasta tasosta sekä lyhytaikaisen lainanoton painottumisesta vuoden viimeiselle neljännekselle.</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">Muutosten erittely</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">€</td> </tr> <tr> <td>Sarjaobligatiolainat</td> <td style="text-align: right;">-50 000 000</td> </tr> <tr> <td>Muut obligatiolainat</td> <td style="text-align: right;">23 000 000</td> </tr> <tr> <td>Muut joukkovelkakirjalainat</td> <td style="text-align: right;">7 000 000</td> </tr> <tr> <td>Velkasitoumuslainat</td> <td style="text-align: right;">-132 000 000</td> </tr> <tr> <td>Velkakirjalainat</td> <td style="text-align: right;">35 000 000</td> </tr> <tr> <td>Muut lainat</td> <td style="text-align: right;">-5 000 000</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">Yhteensä</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-122 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-122 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 371 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 326 810 221</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 342 274 942</td> </tr> </table>	Muutosten erittely	€	Sarjaobligatiolainat	-50 000 000	Muut obligatiolainat	23 000 000	Muut joukkovelkakirjalainat	7 000 000	Velkasitoumuslainat	-132 000 000	Velkakirjalainat	35 000 000	Muut lainat	-5 000 000	Yhteensä	-122 000 000	2005 II lisätalousarvio	-122 000 000	2005 talousarvio	2 371 000 000	2004 tilinpäätös	2 326 810 221	2003 tilinpäätös	4 342 274 942
Muutosten erittely	€																								
Sarjaobligatiolainat	-50 000 000																								
Muut obligatiolainat	23 000 000																								
Muut joukkovelkakirjalainat	7 000 000																								
Velkasitoumuslainat	-132 000 000																								
Velkakirjalainat	35 000 000																								
Muut lainat	-5 000 000																								
Yhteensä	-122 000 000																								
2005 II lisätalousarvio	-122 000 000																								
2005 talousarvio	2 371 000 000																								
2004 tilinpäätös	2 326 810 221																								
2003 tilinpäätös	4 342 274 942																								

09. Muut menot valtionvelasta

<p>21. <i>Palkkiot ja muut menot valtionvelasta</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu luottoriskin hallintaan liittyvien käteisvakuuksien ennakoitua suuremmasta määrästä ja niihin liittyvien korkomenojen kasvusta. Käteisvakuuksille maksettavat korot eivät kuitenkaan nettomääräisesti aiheuta valtiolle olen-</p>	<p>naisia menoja, koska saatujen varojen sijoittamisesta saatu korkotulo on suuruudeltaan likimain menoa vastaava.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2005 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">8 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">18 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">15 943 608</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">21 912 948</td> </tr> </table>	2005 II lisätalousarvio	8 000 000	2005 talousarvio	18 000 000	2004 tilinpäätös	15 943 608	2003 tilinpäätös	21 912 948
2005 II lisätalousarvio	8 000 000								
2005 talousarvio	18 000 000								
2004 tilinpäätös	15 943 608								
2003 tilinpäätös	21 912 948								

Pääluokka 37 VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. *Nettokuoletukset ja velanhallinta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 427 080 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon emissiovoitot, pääomavoitot ja velan riskiaseman säätelämiseksi tehdyistä johdannaisso-
pimuksista saatavat tulot.

Selvitysosa: Nimellisarvoisiin nettokuole-
tuksiin merkitään lisäystä 1 461 080 000
euroa, jolloin nimellisarvoisten nettokuoletus-
ten määrä kohoaa 3 572 934 000 euroon.
Emissiotappioista vähennetään 19 000 000 eu-
roa ja pääomatappioista 15 000 000 euroa. Ve-

lanhallinnan erät mukaan lukien nettokuole-
tusten määrä on 3 623 934 000 euroa vuonna
2005.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen ehdotettujen muutosten jälkeen €

Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto)	3 572 934 000
Emissiotappiot (netto)	6 000 000
Pääomatappiot (netto)	45 000 000
Yhteensä	3 623 934 000
2005 II lisätalousarvio	1 427 080 000
2005 I lisätalousarvio	2 196 854 000